

**SOZIOLINGUISTIKA
KLUSTERRA**

Euskara biziberritzeko
ikergunea

2022ko otsaila

HIZKUNTZEN ERABILERAREN KALE NEURKETA UEMAko udalerriak eta Tolosaldea, 2021

Emaizen txostena

Aurkibidea

1	Sarrera.....	3
2	Metodologia.....	4
2.1	Hizkuntzen Erabileraren Euskal Herriko Kale Neurketaren metodologia.....	4
2.2	Gune mugatueta hizkuntzen erabileraren neurketaren metodologiaren berezitasunak.....	5
2.3	“UEMA-Tolosaldea, 2021” neurketaren fitxa teknikoak	7
	Herriak	7
	Prozedurak.....	7
	Ibilbideak.....	7
	Landa-lana	7
	Unibertsoa, lagina eta emaitzen adierazgarritasuna	8
2.4	Ohar metodologikoak.....	8
2.4.1	Behatutako udalerriak.....	8
2.4.2	Bilakaeraren azterketa	12
2.5	Laginaren osaera.....	13
2.5.1	Herrien ordezkagarritasuna	13
2.5.2	Behatutakoen ordezkagarritasuna	14
2.5.3	Behatutako biztanleriaren ezaugarriak: sexua eta adina	17
3	Erabilera orokorra UEMAko udalerrietan eta Tolosaldean	18
3.1	Datu orokorra 2021	18
3.2	Hizkuntzen erabileraren bilakaera 2017-2021	19
3.3	Herrietako biztanleria eta euskara gaitasuna.....	20
3.4	Erabilera orokorra herrietako euskara gaitasunaren arabera. Bilakaera 2017-2021 21	
3.5	Erabilera orokorra herrietako biztanle kopuruaren arabera.....	22
3.6	Erabilera orokorra herrietako biztanle kopuruaren arabera. Bilakaera 2017-2021 23	
4	Euskal Herria eta eskualde euskaldunen arteko konparaketak.....	24
5	Hiztunen ezaugarrien arabera hizkuntza-erabilera.....	25
5.1	Sexuaren arabera hizkuntza-erabilera.....	25
5.2	Hizkuntzen erabileraren bilakaera sexuaren arabera. Bilakaera 2017-2021	26
5.3	Adinaren arabera hizkuntza-erabilera	27
5.3.1	Adin-talde bakoitzeko hizkuntza-erabilera, herrietako euskara-gaitasunaren arabera	28
5.3.2	Adin-talde bakoitzeko hizkuntza-erabilera, herrietako biztanle-kopuruaren arabera	29
5.4	Adin-talde eta sexuaren arabera hizkuntza-erabilera	30
5.5	Hizkuntzen erabileraren bilakaera adinaren arabera 2017-2021	31
5.6	Hizkuntzen erabileraren bilakaera adinaren arabera, udalerriaren gaitasunarean arabera tipologian 2017-2021	32
5.7	Hizkuntzen erabilera adin bereko taldeetan.....	33

6	Euskararen erabilera eta haurren presentzia.....	34
6.1	Haurren presentziaren arabera euskararen erabilera.....	34
6.2	Haurren presentziaren arabera euskararen erabilera, Udal tipologiaren arabera (gaitasuna)	35
6.3	Haurren presentziaren arabera euskararen erabilera, udalerriko biztanle-kopuruaren arabera	36
7	Emitza nagusiak (laburpena)	37
1	Eranskina. Tolosaldea 2021	40
2	Eranskina. Udalerrietako emaitzak: nagusiak eta adinaren arabera.....	49
3	Eranskina. Udalerrietako emaitzak: sexuaren arabera.....	60

1 SARRERA

Herriko euskararen errealitatea adierazteko funtsezkoa da kalean zenbat euskara erabiltzen den jakitea. Izan ere, soziolinguistika arloko eskarmentuak erakutsia digu erabilera dela hizkuntza baten egoeraren adierazle esanguratsuena eta fidagarriena.

Erabilera hori neurtzea ariketa konplexua da, ez baita jarduera arautua, ez eta patroia jakinei obeditzen diena ere. Horrenbestez, metodologia findua eskatzen du. Helburu horri erantzuteko asmoz, UEMA sortu eta garatu dugu hizkuntza-erabilera neurtzeko metodologia.

Kale erabileraren neurketaren metodologia horri esker, abantaila handiak lortzen dira herriko errealitatera hurbiltzeko, eta, beraz, funtsezkoa bihurtzen da herri mailan hizkuntza-errealitatea ezagutu edota planifikatu nahi duen edonorentzat. Batetik, lehen aipatu moduan, objektibotasuna lortzen dugu herriko errealitate soziolinguistikoaz aritzeko garaian. Gainera, herriko hizkuntza-egoera ezagutzeko beste hainbat datu badaude ere (errolako ezagutza datuak, ikastetxe eta euskaltegiak matrikulazio datuak...), datu horiek guztiak herriko kaleetan entzun daitekeen eguneroko jardunean nabarmentzen dira. Bestalde, ohikoa izaten da baliabide urriak edukitzea euskararen aldeko sustapen plan bat egitean, eta horrek premiarik handiena duten eremuak zein diren jakin behar izatera eramaten gaitu lehentasunak ezartzeko.

Ondorioz, kale neurketen emaitzak beharrezko bihurtzen dira lehentasun horiek ezartzeko edota datu xeheagoak eskuratze aldera. Izan ere, hainbat erabilera datu eskura ditzakegu neurketaren bidez, adin talde bakoitzak kalean euskara zenbat erabiltzen duen, besteak beste. Era berean, neurketa hauek maiztasun batekin eginez gero (bi urtez behin, bost urtez behin...), bilakaera ezagutu ahal izango dugu, eta modu horretan herrian izaten diren hizkuntza-aldaketak gertutik jarraitzea ahalbidetuko liguke.

Udalerri Euskaldunen Mankomunitateak (UEMA) Soziolinguistika Klusterrarekin egin zuen dagoeneko 2017. urtean mankomunitatearen baitako udalerri gehienetan euskararen kaleko erabileraren neurketa. Era berean, Tolosaldeko eskualdea osatzen duten udalerrietan ere egin zen ikerketa hori. Horretarako, Soziolinguistika Klusterrarekin batera, biztanle gutxiko herrietan Kale Neurketen ohiko metodologia aplikatzeko moldaketak egin ziren, eta UEMA osatzen duten herri gehienetako gaur egungo erabilera datuak eskuratu ziren.

Aurtengo 2021eko edizioan, ikerketa bera errepikatu da, alegia, 2017an egindako udalerri horietan egin da behaketa, metodologia atalean zehaztuko diren salbuespenak, salbu.

Era berean, Galtzaundi Euskara Elkartearekin lankidetzan, Tolosaldeko UEMAkoak ez diren beste sei herrian ere egin da Hizkuntzen Erabileraren Kale Neurketa. Hala, Tolosaldeko udalerri euskaldunen informazio osatuagoa eskuratu ahal izan da.

Txosten honetan, beraz, euskara-gaitasun maila altueneko eremuan kokatzen diren 93 udalerritako hizkuntzen kale-erabilera datuak jasotzen dira. Udalerri horietatik: 87 Udalerri Euskaldunen Mankomunitateko (UEMA) kide dira. Horiez gain, mankomunitate horretako kide ez diren Tolosaldeko 6 udalerritako behaketak ere egin dira, eta, hala, eremu soziolinguistiko horretako errealitatea gertutik ezagutzeko aukera eskaintzen da.

2 METODOLOGIA

2.1 HIZKUNTZEN ERABILERAREN EUSKAL HERRIKO KALE NEURKETAREN METODOLOGIA

UEMAko zein Tolosaldeko herrietan egindako Kale Neurketaren oinarri metodologikoa Euskal Herri mailan egiten den neurketan garaturikoa da, baina kasu honetan herriko berezitasunetara egokituta. Kale Neurketaren metodologia "Hizkuntza-erabilera behaketa bidez neurtzeko Gida Metodologikoa" (Altuna, O; Basurto, A. 2013) argitalpenean jaso da (<http://www.soziolinguistika.eus/Gida>).

Euskal Herriko hizkuntza-erabileraren Kale Neurketaren metodologia

Hizkuntza-erabileraren Euskal Herriko Kale Neurketa 1989. urtean egin zen lehen aldiz, eta geroztik zazpi alditan errepikatu da: 1993an, 1997an, 2001ean, 2006an, 2011n, 2016an, eta 2021ean egin da azken behaketa. 2021eko ikerketa horren emaitzak oraindik argitaratzeko daudenez, txosten honetan egingo diren Euskal Herriko neurketari buruzko erreferentziak 2016koak izango dira. Izan ere, kasu hartan, orotara 515.000 hiztunetik gora behatu ziren kalean hizketan azken neurketan (2016). Gaur-gaurkoz, euskararen egoera zertan den ezagutzeko ezinbesteko erreferentzia bilakatu dira datu horiek.

Kale Neurketan erabiltzen den teknika behaketa zuzena da; hau da, ezertxo ere galdetu gabe, neurtzaileek herriko kaleetan zehar topatzen duten jendeak darabilen hizkuntza jasotzen da. Hala, teknika honen abantaila azpimarragarrienetakoa neurtzaileek hiztunaren joera naturala jasotzen dutela da, datuen subjektibotasuna saihestuz eta emaitza fidagarriagoak lortuz.

Landa-lana

Landa-lana behar bezala egiteko, diseinu teknikoaren fasean beharrezkoa da aurrez bi datu zehaztea: ibilbidea eta neurraldiak, hain zuzen ere. Alde batetik, beraz, udalerri bakoitzeko kalerik jendetsuenak biltzea irizpide nagusitzat hartuz (plaza inguruak, parkeak, geltokiak, salerosketa kaleak, eta abar) neurtu beharreko kale horiek finkaturiko ibilbidea(k) definitzen d(ir)a. Bestalde, neurketarako egun eta orduak zehaztu behar dira, helburu nagusia herriko biztanle guztiak (potentzialki behintzat) neurtzea izanik.

Elkarriketa-hizkuntza

Oinarrizko behaketa-unitatea taldeko elkarriketa-hizkuntza da, ez dugu norbanakoaren hizkuntza neurtzen. Beraz, ezinbestean, bi lagun edo gehiagoren arteko elkarriketak dira zenbatzen direnak. Dena den, egia da bakarriketa gisa ere jasotzen ditugula elkarriketa mota batzuk: adibidez, mugikorreko elkarriketen kasua daukagu, non hiztun bakarra jasoz biltzen den elkarriketa telefonoz beste aldera dagoena ez dugulako ikusten. Bestalde, egia da normalean soilik bat edo bi lagun entzuteko denbora izaten dela. Beraz, taldeko elkarriketa-hizkuntza definitzerakoan, une horretan hizketan ari denaren hizkuntza hartzen dugu kontuan talde osoarentzat.

Azkenik, gerta daiteke pertsona batek hizkuntza bat baino gehiago erabiltzea bere jardunean. Kasu horietan, hizkuntza nagusia jasotzen dugu, gehien erabiltzen duena alegia.

Herriko biztanleen erabilera baino gehiago, herriko kaleetakoa

Azaltzen ari garen metodologia honek badu muga bat: ezin da ziurtatu kalean hizketan ari diren hiztun guztiak herrikoak direnik. Horregatik, ez da egokia neurtutakoa herriko biztanleen hizkuntza-erabilera dela esatea, izan ere, neurtutakoa herriko kaleetan jaso den erabilera da. Dena den, herrikoen erabilerara hurbiltzeko asmoz, kasu batzuetan nabarmen kanpotarrak (turistak) direnen elkarriketak modu berezitan jaso ditugu.

Erabilera-datuen neurketek bere zailtasuna ere badutela gogoan izan behar da, hizkuntza-erabilera aldakorra den heinean. Beraz, kontuan izan behar da datu adierazgarriak jasotzen badira ere, euskararen kale-erabilera hori neurri batean aldagarria dela. Izan ere, hizkuntza-erabilera ez da aldagai egonkorra ezta indibiduala ere; une bakoitzeko egoerak, solaskideek eta testuinguruak baldintzatzen baitute. Horren arrazoia ulargarria da: kalean noiz norekin topo egingo dugun aurreikusi ezin daitekeenez, euren jardura neurtzen zaien hiztunak ez dira beti berak eta horrek herriko euskararen kale-erabileraren datua aldarazi dezake. Muga hori gaingitzeko da, besteak beste, bereziki interesgarria maiztasun jakin batekin neurketak egin eta joera nagusiei erreparatzea. Hala eta guztiz ere, metodologia honek emaitzetatik zenbait ondorio orokor ateratzea bermatzen du.

Aztergaiak eta datuen adierazgarritasuna

Erabilera datuak hiztunen ezaugarriekin aztertuko dira, hala, erabilera zenbatekoa den jakiteaz gain, hiru aztergai hauek euskararen erabilera duten eragina ezagutuko dugu: sexua, haurren presentzia eta neurtu diren taldeen adin-osaketa.

Emaitzak aztertzerakoan luginaren tamaina izango dugu kontuan, luginak gutxieneko kopuru bat bete beharko du aldagai horren eragina aztertu ahal izateko. Izan ere, aldagaia zenbat eta zehatzagoa izan, lagina txikiagoa izango da eta datuek adierazgarritasuna galduko dute. Esaterako, behatutako hiztunen adina taldeka banatzeko behar besteko lagina (neurtutako pertsona-kopurua) izango dugu, baina adin-talde bakoitzean sexuaren arabera azterketa egiteko ez, aldagai bat zenbat eta gehiago deskonposatu, orduan eta lugin txikiagoa baitugu emaitzen irakurketa egiteko.

2.2 GUNE MUGATUETAKO HIZKUNTZEN ERABILERAREN NEURKETAREN METODOLOGIAREN BEREZITASUNAK

Hizkuntzen Erabileraren Euskal Herriko Kale Neurketan erabiltzen den metodologia oinarrian egon bada ere, herri batzuetako datu bilketa egiterakoan moldaketa batzuk egin behar izan dira. Izan ere, neurtu nahi diren herri batzuk hiztun gutxi dituzten eremuak dira eta ondorioz, beren berezitasunak direla medio, hizkuntzen erabilera neurtzerakoan Kale Neurketaren metodologia ezaugarriak egokitu egin behar izaten dira.

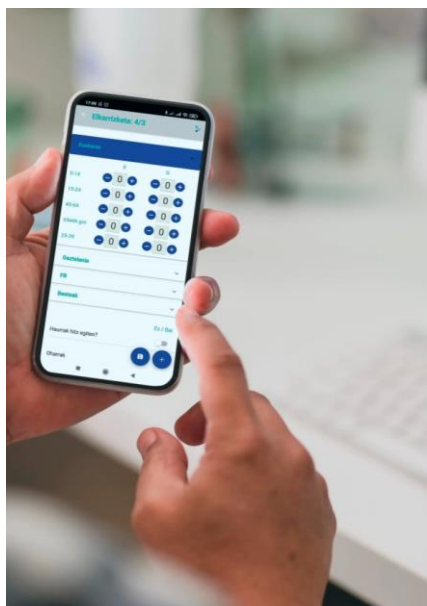
“Gune mugatu” izenez deitzen diegu eremu horiei eta **hiztun gutxi dituzten espazio irekiak** barnean biltzen ditugu bertan: herri txikiak, ikastolako jolaslekuak, ekitaldiren bat... Aipaturiko eremu horiek azaleratzen diguten zailtasunik handiena, eremu hauen txikitasuna kontuan izanik, datuak biltzerakoan diskrezioa lortzea izaten da. Hain zuzen ere, Kale Neurketaren oinarritzko baldintza hiztunek behatuak izaten ari direla ez jakitea da informazio horrek sor dezakeen ohiko hizkuntza-portaeren aldaketak saihestu nahian.

Mugikorreko aplikazioa

UEMAko udalerrietan eta Tolosaldean egindako ikerketan, telefono mugikorreko aplikazio baten bidez jaso dira kalean entzundako elkarrizketak. Modu horretan, diskrezioan irabaziz, herritarrek ez dute jakin neurtzailerik egon ote den edota ez dute jakin hizkuntza-erabilera behatzen ari zirenik. Hau da, neurtzailearen lana ez da agerian gelditzen, eta mugikorrarekin zerbaitetan dabilela soilik ikusi dute behatuek.

Mugikorrean hiztunen honako ezaugarri hauek jasotzen dira: sexua, haurren presentzia eta neurtu diren taldeen adin-osaketa. Informazio hori jasoz hiru aldagai horiek euskararen erabileran zein eragin duten neurtzen dugu.

Neurraldi guztietan modu berean jasotzen da informazioa. Ikus ondoren mugikorreko aplikazioaren bi irudi:

← **Elkarriketa: 1/0**

Euskara

	Ema	Giz
Haurrak (2-14)	1	1
Gazteak (15-24)	0	0
Heldu-gazteak (25-44)	0	0
Heldu-nagusiak (45-64)	0	0
Adinekoak (65etik gora)	0	0

Ez / Bai

Haurrak hitz egiten? ☒

EUSKARAZ ERE BAI GAZTELANIAZ ERE BAI
FRANTSESEZ ERE BAI

Oharrak

Laguntzailea

Gune mugatuetako zailtasunak gainditzeko hartzen den beste neurri bat hiztun gutxiko eremu horretako pertsona batek (herritarra, irakaslea, ikaslea...) neurtzailearekin batera neurketa egitea da. Hain zuzen ere, neurtzailea laguntzailearen ezagun gisa aurkez daiteke behatuen aurrean eta ez bertakoak behatzera datorren pertsona arrotz moduan. Horrela, diskrezioan irabazten dugu.

UEMA eta Tolosaldeko hizkuntza-erabileraren Kale Neurketari dagokionez, neurtzaile-sarea UEMAk kudeatu du, eta herri gehienetan bertakoez osatutako bikoteek behatu dute beren herriko hizkuntza-erabilera. Diskrezioari begira, neurri hori hartzea oso aberasgarria izan da ikerketarentzat, batez ere herri txikietan kanpoko norbaitzuek bertako kaleetan paseatuz herritarren elkarrizketei erreparatzea bortitza izan liteke eta.

2.3 “UEMA-TOLOSALDEA, 2021” NEURKETAREN FITXA TEKNIKOA

Herriak

Neurketa hau egiteko, UEMA osatzen duten udalerri guztiak¹ behatu nahi izan dira, eta baita UEMAkoak ez diren Tolosaldeko beste 6 herri ere. Guztira 93 herriko datuak jaso dira, beraz (Ikus 1. Taulan behaketa egin den udalerrien zerrenda, herrialde eta eskualdearen arabera antolatuta).

Nolanahi ere, aipatu behar da 93 herri horietatik 14 udalerritan Soziolinguistika Klusterrak burutu duela ikerketa berezia udalerri horietako udalen eskariz. Txosten honetan udalerri horien guztietako datu nagusiak eskainiko dira.

Prozedurak

Aurreko puntuan azaldutako metodologiako xehetasun guztiak baliagarriak dira Hizkuntzen Erabileraren UEMAko eta Tolosaldeko Kale Neurketaren berri emateko ere. Gogoratu behar da, aurtengo edizioan, udalerri guztietan egin dela behaketa telefono mugikorreko aplikazioa erabiliz.

Ibilbideak

Arestian aurreratu moduan, ibilbide bakoitzaren nondik norakoa zehazterakoan eta definitzerakoan, herriko kalerik jendetsuenak biltzea izan da irizpide nagusia: plaza inguruak, parkeak, geltokiak, salerosketa-kaleak, eta abar. Ibilbidearekin batera, neurketa egiteko egunak eta orduak ere zehaztu ditugu, eta horiek hautatzean, herriko biztanle guztiak (potentzialki, behintzat) neurtu ahal izatea izan da gure helburua; alegia, hautatutako egun eta orduetan herritar guztiak edukitzea neurtuak izateko aukera.

Irizpide horiekin, 2021eko *Hizkuntzen Erabileraren Kale Neurketa UEMAko udalerrietan eta Tolosaldean* egiteko herri bakoitzean ibilbide bana antolatu da, nagusiki.

Landa-lana

Landa-lanari dagokionez, udalerri gehienetan 2021eko maiatzetan egin dira, nahiz eta Soziolinguistika Klusterraren ardurapean izan diren datu-bilketak irailean eta urrian egin diren. Azkenik, aipatu behar da Tolosan 2021eko abenduan egin dela landa-lana (Ikus 1. Taulan zerrenda zehatza).

Metodologikoki garrantzizkoa da gogoratzea herri bakoitzeko akats-tarteari 5 puntuko muga ezarri diola ikerketak, eta, helburu hori lortzeko adinako elkarrikeria-kopurua lortzea erronka handia izan dela datuak sendoak izan zitezen.

Baina, behatu diren 93 herri horien ezaugarriak askotarikoak dira, eta ezarritako helburu hori lortzeko prozedura ezberdina erabili behar izan da:

¹ UEMAn orotara 93 herri dira. Horietatik 8tan ezin izan da neurketarik egin, zenbait arazo tarteko: Bizkaiko Areatzan, Izurtzan eta Mañarian, Gipuzkoako Altzagan, Beizaman eta Orion, eta Nafarroa Garaiko Areson eta Basaburuan. Tolosaldeko 6 UEMAko kide ez diren 6 udalerritan egin da, ordea, neurketa.

Neurketa egunei eta orduei dagokienez, bi herri multzo egin dira, datuak ahalik eta modu eraginkorrenean jasotzeko asmoz: 3.000 biztanlez azpikoak eta hortik gorakoak. Salbuespenak salbuespen, horrela egin dira neurketak bi herri multzo horietan:

- 3.000 biztanle baino gutxiagoko udalerriak. Herri txikiak dira, beraz, kalean jende kopuru mugatua dabil, areago Covid-19ak eragindako egoeran. Hortaz, bilketa eraginkorra izan dadin, neurketa kopuru handiagoa egin da, baina denboran mugatua. Hala, astelehenetik larunbatera egunero egin dira neurketak, goiz eta arratsaldean egin dira gehienbat, eta igandean goizez. Hortaz, nagusiki, maiatzaren 3tik 16ra egin da bilketa, egunean ordubete jasota. Eta, datuak osatze aldera, asteburu bat erantsi da: maiatzaren 22a arratsaldean, eta maiatzaren 23a goizez.

Guztira, horrenbestez, 16 orduko neurketa egin da 3.000 biztanletik azpiko udalerrietan.

- 3.000 biztanle baino gehiagoko udalerriak. Herri horiek handiagoak direnez, kalean jende kopuru handiagoa izan ohi da, eta neurraldi bakoitzak aukera ematen du solaskaldi gehiago jasotzeko. Horregatik, neurketa kopurua txikiagoa da, baina denbora luzeagoa: aldiro bi ordu, eta bi aste. Aste bakoitzean asteazken arratsaldean bi ordu, larunbat goizean bi ordu, eta larunbat arratsaldean bi ordu. Maiatzaren 3ko, 10eko eta 17ko asteetan egin dira neurketak; guztira, beraz, 18 ordu.

Unibertsoa, lagina eta emaitzen adierazgarritasuna

- **Unibertsoa:** UEMA eta Tolosaldea osatzen duten 93 herrietako kaleetan entzun daitezkeen elkarrizketak².
- **Lagina:** behaketa egin dugun bitartean behatu ditugun **71.054 elkarrizketek** eta horietan solaskide izan diren **227.923 solaskidek**³ osatu dute lagina⁴.
- **Akats-tartearen kalkulua** (erabat ausazkoak diren laginketei egozgarria): Akats-tartea bertakoen datuekin kalkulatu dugu. $\pm 0,37\%$ koa da elkarrizketen lagin osoarentzat, $95,0\%$ ko konfiantza mailan.

2.4 OHAR METODOLOGIKOAK

2.4.1 Behatutako udalerriak

Hurrengo orrialdeetan agertuko diren datuak interpretatzeko orduan garrantzitsua da ondorengo ohar hauek kontuan izatea. Izan ere, hasiera batean UEMA eta Tolosaldeko herri guztietan behaketa lanak egitea aurreikusi bazen ere, arrazoi ezberdinak tarteko UEMA eta Tolosaldeko hizkuntza-erabilera orokorrak ezin izan dira udalerri guztietan neurtu. Azterketa orokor hori 93 herrietako hizkuntzen erabileraren datuekin egin da, alegia, UEMAko eta Tolosaldeko 29 herrietako eta UEMAko beste 64 herrietako datuekin (Ikus 1 Taula).

Nolanahi ere, Tolosaldeko 29 herrietan datuak biltzeko aukera izan dugun arren, ezin izan dugu hala egin UEMA osatzen duten herri guztietan. Zailtasun ezberdinak tarteko, honako

² Kontuan hartu arestian aipatutako salbuespenak.

³ Datu honek ez du esan nahi ia 230.000 pertsona ezberdinen hizkuntza-erabilera behatu denik. Gerta liteke solaskideren batzuk behin baino gehiagotan behatu izana. Neurraldi batean solaskide-talde bera modu berean hitz egiten behatu bada, behin bakarrik jasotzen da datua; baina beste neurraldiren batean solaskide-talde bera modu berean hitz egiten entzunez gero, beste talde bat bailitzan datu berri gisa jasotzen dugu.

⁴ EUSTAT eta NEI, Biztanleria eta Etxebizitzaren Zentsuaren arabera 2016an UEMAko eta Tolosaldeko 93ri horietan 264.251 herritar bizi ziren.

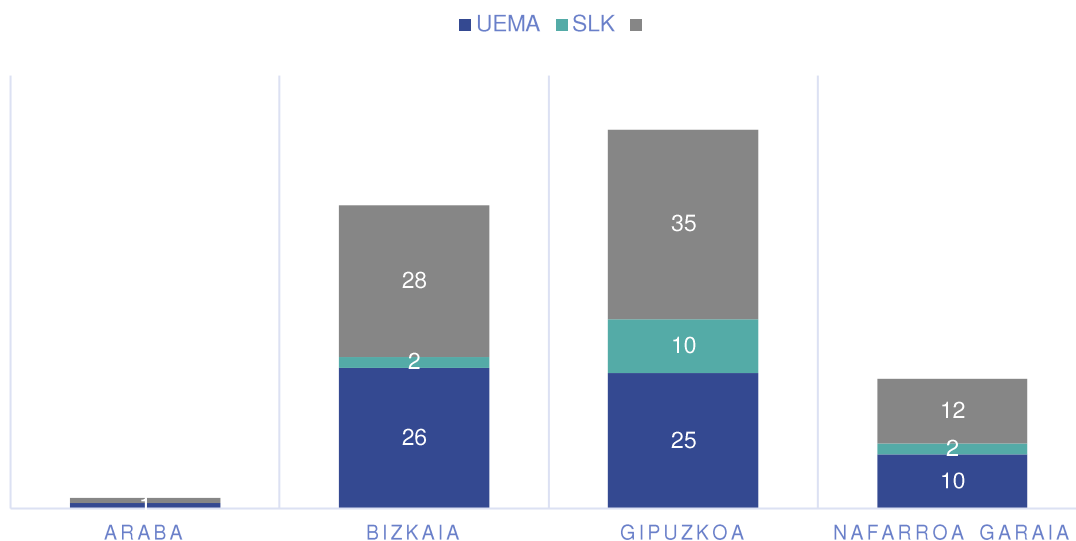
zortzi herriotan ezin izan da behaketarik egin: Bizkaian Areatza, Izurtzan eta Mañarian, Gipuzkoan Altzagan, Beizaman eta Orion eta Nafarroa Garaian Areson eta Basaburuan.

Azkenik, aipagarria da, Soziolinguistika Klusterrak egin duela Hizkuntzen erabileraren Kale Neurketa zenbait udalerritan, udalerri horietako udalek azterketa berezia egiteko, hala eskatuta. Beraz, udal horietako datu orokorrak kontuan izango dira analisisia orokorra egiteko, baina horrez gain, azterketa berezia ere egingo da udalerri horietan. Ondoren zehazten diren udalerrietan egin du behaketa Soziolinguistika Klusterrak:⁵

- Bizkaian: Bermeon eta Larrabetzun.
- Gipuzkoan: Anoetan, Antzuolan, Azpeitian, Deban, Oiartzunen, Oñatin, Usurbilen, Villabona-Amasan, Zarautzen eta Zumaiian.
- Nafarroan: Arbizon eta Etxarri Aranzatzen.

Gogoratu behar da, arestian esan bezala, akats-tartea 5 puntura jaisteko helburuak ere erronka berezia planteatu duela. Eta, azpimarragarria da udalerri guztietan egindako behaketan akats-tartea % 3 baino txikiagoa izatea lortu dela, honako lau udalerri hauetan izan ezik: Arama (% 4,7), Ajangiz (% 4,8), Arantzazu (% 5,3) eta Araitz (% 6,3).

1. Grafikoa: "UEMA eta TOLOSALDEKO HIZKUNTZEN ERABILERAREN KALE NEURKETA" IKERKETAREN BAITAN UEMAK eta SLKk BEHATUTAKO UDALERRIAK. 2021

Iturria: Soziolinguistika Klusterra, Hizkuntzen Erabileraren Kale Neurketa, UEMA eta Tolosaldea 2021.

⁵ Udalerrri horietako emaitzak berariazko txosten banatan eskainiko dira.

**1. Taula: "UEMA eta TOLOSALDEKO HIZKUNTZEN ERABILERAREN KALE NEURKETA"
IKERKETAREN BAITAN BEHATU DIREN HERRIA eta BEHAKETA DATA. 2021**

Herrialdea	Eskualdea	Udalerria ⁶	DATU- BILKETA NORK	DATU- BILKETA NOIZ
Araba	Gorbeia Inguruak	Aramaio	UEMA	Maiatza
Bizkaia	Arratia Nerbioi	Arantzazu	UEMA	Maiatza
		Arteaga-Gaztelu-Elexabeitia	UEMA	Maiatza
		Dima	UEMA	Maiatza
		Igorre	UEMA	Maiatza
		Orozko	UEMA	Maiatza
		Otxandio	UEMA	Maiatza
	Bilbo Handia	Larrabetzu	SLK	Iraila-Urria
	Durangaldea	Atxondo	UEMA	Maiatza
		Mallabia	UEMA	Maiatza
	Gernika-Bermeo	Ajangiz	UEMA	Maiatza
		Bermeo	SLK	Iraila-Urria
		Busturia	UEMA	Maiatza
		Ea	UEMA	Maiatza
		Muxika	UEMA	Maiatza
	Lea Artibai	Amoroto	UEMA	Maiatza
		Aulesti	UEMA	Maiatza
		Berriatua	UEMA	Maiatza
		Gizaburuaga	UEMA	Maiatza
		Lekeitio	UEMA	Maiatza
		Markina-Xemein	UEMA	Maiatza
		Munitibar-Arbatzegi-Gerrikaitz	UEMA	Maiatza
		Ondarroa	UEMA	Maiatza
		Ziortza-Bolibar	UEMA	Maiatza
	Plentzia-Mungia	Bakio	UEMA	Maiatza
		Gatika	UEMA	Maiatza
Gipuzkoa	Debabarrena	Deba	SLK	Iraila-Urria
		Mendaro	UEMA	Maiatza
		Mutriku	UEMA	Maiatza
	Debagoiena	Antzuola	SLK	Maiatza
		Bergara	UEMA	Iraila-Urria
		Elgeta	UEMA	Maiatza
		Oñati	SLK	Iraila-Urria
	Donostialdea	Oiartzun	SLK	Iraila-Urria
		Usurbil	SLK	Iraila-Urria
	Goierri	Arama	UEMA	Maiatza
		Ataun	UEMA	Maiatza
		Ezkio-Itsaso	UEMA	Maiatza
		Gabiria	UEMA	Maiatza
		Gaintza	UEMA	Maiatza
		Idiazabal	UEMA	Maiatza
		Itsasondo	UEMA	Maiatza
		Segura	UEMA	Maiatza

6 * Ikurra dutenak UEMAko kide ez badira ere, ikerketa honetan behatu diren 6 udalerriak dira: Abaltzisketa, Albiztur, Asteasu, Belauntza, Berrobi eta Larraul.

	Tolosaldea	Zaldibia	UEMA	Maiatza
		Zerain	UEMA	Maiatza
		Abaltzisketa*	UEMA	Maiatza
		Aduna	UEMA	Maiatza
		Albiztur*	UEMA	Maiatza
		Alegia	UEMA	Maiatza
		Alkiza	UEMA	Maiatza
		Altzo	UEMA	Maiatza
		Amezketza	UEMA	Maiatza
		Anoeta	SLK	Iraila-Urria
		Asteasu*	UEMA	Maiatza
		Baliarrain	UEMA	Maiatza
		Belauntza*	UEMA	Maiatza
		Berastegi	UEMA	Maiatza
		Berrobi*	UEMA	Maiatza
		Bidania-Goiatz	UEMA	Maiatza
		Elduain	UEMA	Maiatza
		Gaztelu	UEMA	Maiatza
		Hernalde	UEMA	Maiatza
		Ibarra	UEMA	Maiatza
		Ikaztegieta	UEMA	Maiatza
		Irura	UEMA	Maiatza
		Larraul*	UEMA	Maiatza
		Leaburu	UEMA	Maiatza
		Legorreta	UEMA	Maiatza
		Lizartza	UEMA	Maiatza
		Orendain	UEMA	Maiatza
		Orexa	UEMA	Maiatza
		Tolosa	UEMA	Abendua
		Villabona-Amasa	SLK	Iraila-Urria
		Zizurkil	UEMA	Maiatza
	Urola-Kostaldea	Aizarnazabal	UEMA	Maiatza
		Azpeitia	SLK	Iraila-Urria
		Errezil	UEMA	Maiatza
		Getaria	UEMA	Maiatza
		Zarautz	SLK	Iraila-Urria
		Zestoa	UEMA	Maiatza
		Zumaia	SLK	Iraila-Urria
Nafarroa Garaia	Ipar-Mendebaldea	Araitz	UEMA	Maiatza
		Arantza	UEMA	Maiatza
		Arbizu	SLK	Iraila-Urria
		Baztan	UEMA	Maiatza
		Bera	UEMA	Maiatza
		Etxalar	UEMA	Maiatza
		Etxarri Aranatz	SLK	Iraila-Urria
		Goizueta	UEMA	Maiatza
		Igantzi	UEMA	Maiatza
		Larraun	UEMA	Maiatza
		Leitza	UEMA	Maiatza
		Lesaka	UEMA	Maiatza

2.4.2 Bilakaeraren azterketa

Arestian esan bezala, ikerketa honek aurrekaria du 2017an egindako behaketan. Beraz, aurtengo edizio honetan hizkuntzen erabileraren bilakaeraren berri emateko modua izango da. Nolanahi ere, oso kontuan izan behar da behaketak ez direla udalerri berberetan egin bi urteotan. Alegia, 2017an behatutako zenbait udalerri ez dute 2021ean parte hartu, eta, alderantziz, 2021koan badira 2017an parte hartu ez zuten udalerriak.

Horrela ba, azterketa honetan bilakaerari buruzko datuak ematerakoan, erreferentzia egingo zaie soilik bi edizioetan parte hartu duten udalerriei.

- Honakoak dira 2021ean lehendik zeuden udalerrietara bildu diren 20 udalerriak: Bizkaiko Arantzazu, Arteaga-Gaztelu-Elexabeitia, Dima, Orozko, Atxondo, Mallabia, Ajangiz, Busturia, Munitibar-Arbatzegi, Gerrikaitz eta Ziortza-Bolibar; Gipuzkoako Mendaro, Arama, Gabiria, Gaintza, Idiazabal, Larraul eta Getaria; eta Nafarroako Lesaka.
- Era berean, esan behar da, 2021eko edizio honetan ez dugula 2017an parte hartu zuten bi udalerriko daturik, Nafarroako Areson ez zelako behaketarik egin, eta Gipuzkoako Orion, behaketa egin arren, jasotako datuak ezin izan direlako prozesatu⁷.

Horrela bada, ikerketara 2021ean neurtu diren udalerri guztiak 2017an neurtu ez zirenez ezinezkoa da udalerri guztien taldearen bilakaeraren berri ematea; alegia, bilakaera-datuak soilik erreferentzia egingo diete bi neurraldietan parte hartu duten 74 udalerriei. Ondoko zerrendan ikus daiteke zerrenda hori:

- Araba: Aramaio (Gorbeia Inguruak)
- Bizkaia:
 - Igorre, Otxandio (Arratia Nerbioi)
 - Larrabetzu (Bilbo Handia)
 - Bermeo, Ea, Muxika (Gernika-Bermeo)
 - Amoroto, Aulesti, Berriatua, Gizaburuaga, Lekeitio, Markina-Xemein, Ondarroa (Lea Artibai)
- Gipuzkoa:
 - Deba, Mutriku (Debabarrena)
 - Antzuola, Bergara, Elgeta, Oñati (Debagoiena)
 - Oiartzun, Usurbil (Donostialdea)
 - Ataun, Ezkio-Itsaso, Itsasondo, Segura, Zaldibia, Zerain (Goierrri)
 - Abaltzisketa, Aduna, Albiztur, Alegia, Alkiza, Altzo, Amezketa, Anoeta, Asteasu, Baliarrain, Belauntza*, Berastegi, Berrobi, Bidania-Goiatz, Elduain, Gaztelu, Hernialde, Ibarra, Ikaztegieta, Irura, Leaburu, Legorreta, Lizartza, Orendain, Oresa, Tolosa, Villabona-Amasa, Zizurkil (Tolosaldea)
 - Aizarnazabal, Azpeitia, Errezil, Zarautz, Zestoa, Zumaia (Urola-Kostaldea)
- Nafarroa Garaia:
 - Araitz, Arantza, Arbizu, Baztan, Bera, Etxalar, Etxarri Aranatz, Goizueta, Igantzi, Larraun, Leitza (Ipar-Mendebaldea)

⁷ Kasu honetan, esan behar da mugikorrek aplikazioaren bidez jaso ordez, datuak eskuz bildu zirela. Horrek oztopatu du, momentuz, datu horiek gainerako udalerrietakoekin batera aztertzea.

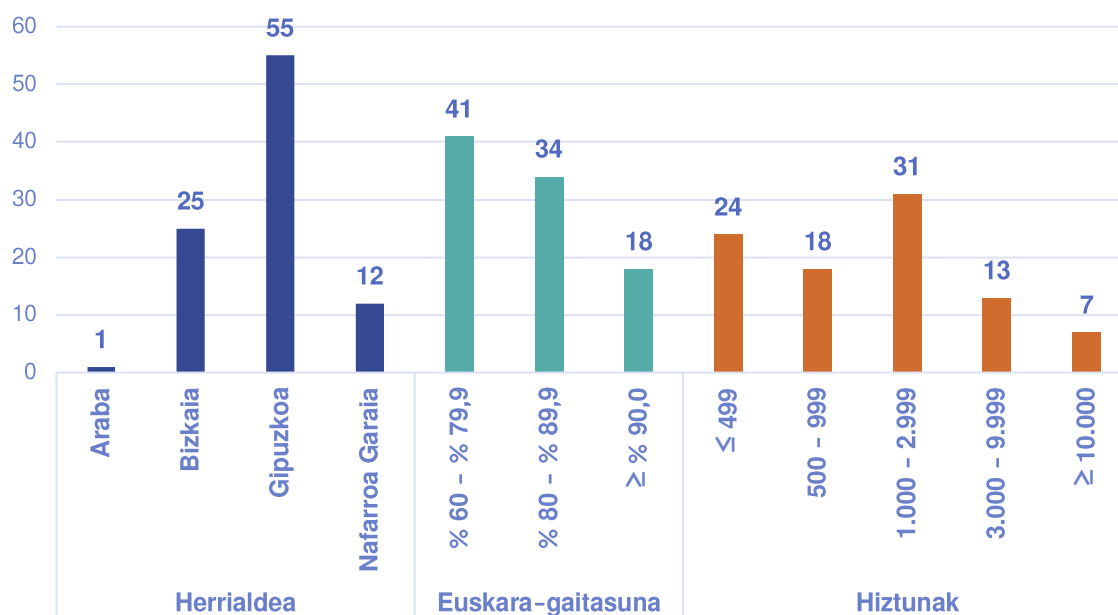
2.5 LAGINAREN OSAERA

Ikerketaren emaitzak aurkezten hasi aurretik, garrantzitsua da unibertsoaren ordezkagarritasunaren inguruko gogoeta egitea. Bi zatitan bereizi dugu. Alde batetik, ikerketan sarturiko herriek zer ikuspegi eskaintzen duten azpimarratu nahi dugu gerturatuko garen errealitatea zein den jakin dezagun. Beste alde batetik, herrietako biztanleriaren profila alderatuko dugu behatu ditugun solaskideen (laginaren) profilarekin.

2.5.1 Herrien ordezkagarritasuna

Gure ikerketarako kontuan hartu ditugun herriek zein euskara gaitasun dute? Zenbatekoa da beren biztanle kopurua? Zein herrialdeetakoak dira? Hiru aldagai horien arabera sailkatu ditugu gure ikerketako herriak, 2017ko ikerketan egin bezala, izan ere, emaitzen analisia ere, hiru aldagai horien gurutzaketak eginez osatuko dugu.

2. Grafikoa: IKERKETAREN BAITAN BEHATU DIREN HERRIAK, 3 ALDAGAIEN ARABERA.
UEMA eta Tolosaldea, 2021

Iturria: Soziolinguistika Klusterra, Hizkuntzen Erabileraren Kale Neurketa, UEMA eta Tolosaldea 2021.

Lehenengo grafikoan ikus daitekeenez, ikerketan sartu diren herri gehienak Gipuzkoakoak dira, % 60,0 - % 79,9 bitarteko euskara gaitasuna dutenak, eta 1.000 - 3.000 biztanle bitarte dituztenak. Biztanleriaren arabera sailkapenean ikus daiteke kategorien arteko oreka handiena, nahiz eta nabarmen txikiagoa den 10.000 biztanletik gorako herrien kopurua. Beste muturrean, herriak beren herrialdearen arabera sailkatzerakoan lortzen da desorekarik handiena (Gipuzkoako herriak dira nabarmen gehienak).

2. Taula: IKERKETAREN BAITAN BEHATU DIREN HERRIAK, ALDAGAIEN ARABERA SAILKATUTA. UEMA eta Tolosaldea, 2021

		Herri kop.	Herriak
Herrialdea	Araba	1	Aramaio
	Bizkaia	25	Ajangiz, Amoroto, Arantzazu, Arteaga-Gaztelu-Elexabeitia, Atxondo, Aulesti, Bakio, Bermeo, Berriatua, Busturia, Dima, Ea, Gatika, Gizaburuaga, Igorre, Larrabetzu, Lekeitio, Mallabia, Markina-Xemein, Munitibar-Arbatzegi-Gerrikaitz, Muxika, Ondarroa, Orozko, Otxandio, Ziortza-Bolibar.
	Gipuzkoa	55	Abaltzisketa, Aduna, Aizarnazabal, Albiztur, Alegia, Alkiza, Altzo, Amezketeta, Anoeta, Antzuola, Arama, Asteasu, Ataun, Azpeitia, Baliarrain, Belauntza, Berastegi, Bergara, Berrobi, Bidania-Goiatz, Deba, Elduain, Elgeta, Errezil, Ezkio-Itsaso, Gabiria, Gaintza, Gaztelu, Getaria, Hernialde, Ibarra, Idiazabal, Ikaztegieta, Irura, Itsasondo, Larraul, Leaburu, Legorreta, Lizartza, Mendaro, Mutriku, Oiartzun, Oñati, Orendain, Orexa, Segura, Tolosa, Usurbil, Villabona-Amasa, Zaldibia, Zarautz, Zerain, Zestoa, Zizurkil, Zumaia.
	Nafarroa Garaia	12	Araitz, Arantza, Arbizu, Baztan, Bera, Etxalar, Etxarri Aranatz, Goizueta, Igantzi, Larraun, Leitza, Lesaka.
Euskara-gaitasuna	% 60 - % 79,9	41	Alegia, Anoeta, Antzuola, Arantzazu, Arbizu, Arteaga-Gaztelu-Elexabeitia, Atxondo, Bakio, Baztan, Bera, Bergara, Bermeo, Berriatua, Busturia, Deba, Elgeta, Etxalar, Etxarri Aranatz, Gatika, Ibarra, Igorre, Ikaztegieta, Irura, Itsasondo, Larrabetzu, Legorreta, Lesaka, Mallabia, Markina-Xemein, Mendaro, Oiartzun, Oñati, Ondarroa, Orozko, Otxandio, Tolosa, Usurbil, Villabona-Amasa, Zarautz, Zizurkil, Zumaia.
	% 80 - % 89,9	34	Aizarnazabal, Alkiza, Altzo, Araitz, Arama, Aramaio, Asteasu, Ataun, Aulesti, Azpeitia, Belauntza, Berrobi, Bidania-Goiatz, Dima, Ea, Ezkio-Itsaso, Getaria, Gizaburuaga, Hernialde, Idiazabal, Larraul, Larraun, Leaburu, Leitza, Lekeitio, Lizartza, Munitibar-Arbatzegi-Gerrikaitz, Mutriku, Muxika, Orendain, Segura, Zaldibia, Zestoa, Ziortza-Bolibar.
	≥ % 90,0	18	Abaltzisketa, Aduna, Ajangiz, Albiztur, Amezketeta, Amoroto, Arantza, Baliarrain, Berastegi, Elduain, Errezil, Gabiria, Gaintza, Gaztelu, Goizueta, Igantzi, Orexa, Zerain.
Biztanleria kopurua	≤ 499	24	Abaltzisketa, Aduna, Ajangiz, Albiztur, Alkiza, Altzo, Amoroto, Arama, Arantzazu, Baliarrain, Belauntza, Elduain, Gaintza, Gaztelu, Gizaburuaga, Hernialde, Ikaztegieta, Larraul, Leaburu, Munitibar-Arbatzegi-Gerrikaitz, Orendain, Orexa, Zerain, Ziortza-Bolibar.
	500 - 999	18	Aizarnazabal, Amezketeta, Araitz, Arantza, Arteaga-Gaztelu-Elexabeitia, Aulesti, Berrobi, Bidania-Goiatz, Ea, Errezil, Etxalar, Ezkio-Itsaso, Gabiria, Goizueta, Igantzi, Itsasondo, Larraun, Lizartza.
	1.000 - 2.999	31	Alegia, Anoeta, Antzuola, Aramaio, Arbizu, Asteasu, Ataun, Atxondo, Bakio, Berastegi, Berriatua, Busturia, Dima, Elgeta, Etxarri Aranatz, Gatika, Getaria, Idiazabal, Irura, Larrabetzu, Legorreta, Leitza, Lesaka, Mallabia, Mendaro, Muxika, Orozko, Otxandio, Segura, Zaldibia, Zizurkil.
	3.000 - 9.999	13	Baztan, Bera, Deba, Ibarra, Igorre, Lekeitio, Markina-Xemein, Mutriku, Ondarroa, Usurbil, Villabona-Amasa, Zestoa, Zumaia.
	≥ 10.000	7	Zarautz, Tolosa, Bermeo, Azpeitia, Bergara, Oñati, Oiartzun.

Iturria: Soziolinguistika Klusterra, Hizkuntzen Erabileraren Kale Neurketa, UEMA eta Tolosaldea 2021.

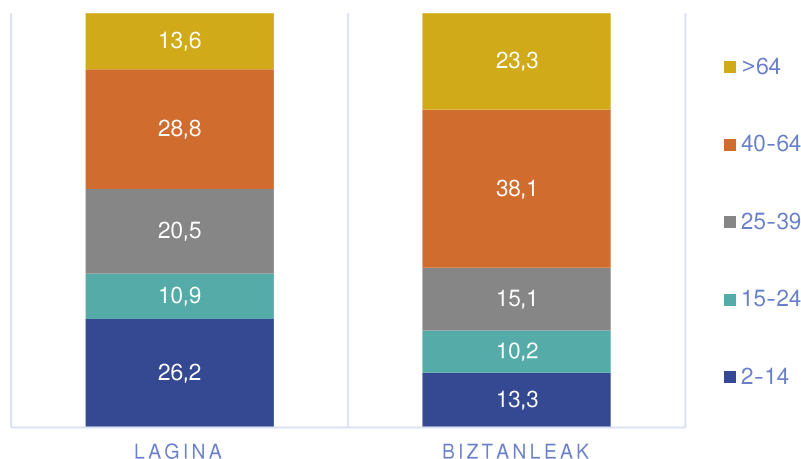
2.5.2 Behatutakoen ordezkagarritasuna

Aldi berean, nolakoak dira behatutako 71.054 elkarrizketa eta horietan solaskide izan diren 227.923 herritarren ezaugarriak? Gure azterketarako laginaren osaerari erreparatzea garrantzitsua da UEMAko eta Tolosaldeko udalerrietako biztanleen ezaugarriak modu berean bildu ote diren jakiteko.

Horrela, laginaren osaera eta biztanleen adin-tarteen zein sexuaren pisuaren proportzionaltasunaren alderaketa neurri batean da kontuan hartzekoa, izan ere, ez baita bere horretan gure helburua herritarren erabileraren argakia ateratzea, baizik eta UEMA eta Tolosaldeko udalerrietako kaleetan entzuten den erabilera neurtzea. Kaleetan entzuten diren elkarrizketak ez dira soilik herritarren artekoak izaten, eta elkarrizketetan parte hartzen duten pertsonak ez dute zertan herritarrek dituzten ezaugarri berberak izan beharrik.

a) Adin-tarte osaera

3. GRAFIKOA eta TAULA: LAGINAREN ADIN-TARTE OSAERA, BIZTANLERIAREKIN ALDERATUZ. UEMA eta Tolosaldea 2021 ()

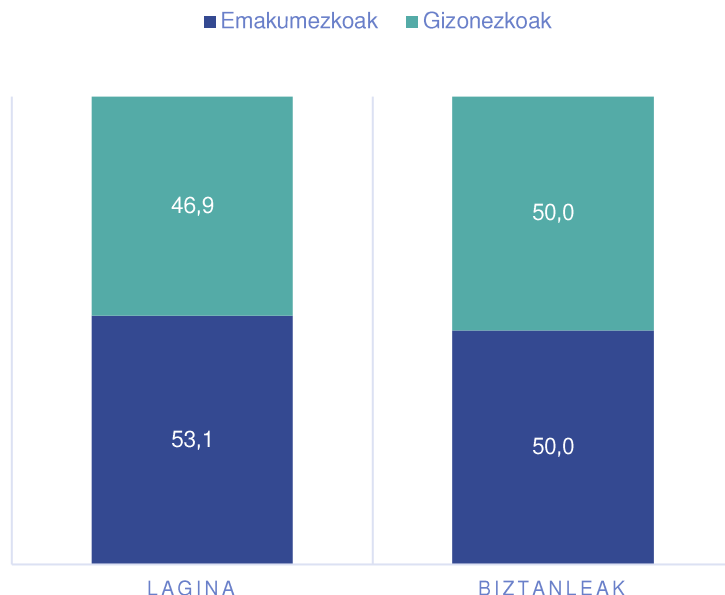
	2-14		15-24		25-39		40-64		> 64		Guztira	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
Behatutako solaskideak: Lagina	59.814	26,2	24.798	10,9	46.716	20,5	65.707	28,8	30.888	13,6	227.923	100,0
Biztanle	35.020	13,3	26.897	10,2	39.997	15,1	100.797	38,1	61.540	23,3	264.251	100,0

Iturria: Lagina: Soziolinguistika Klusterra, Hizkuntzen Erabileraren Kale Neurketa, UEMA eta Tolosaldea 2021. Biztanleriarentzat: EUSTAT eta NEI, Biztanleriaren eta Etxebizitzaren Estatistikak. 2016, 2018.

Gure azterketetan, haurren presentzia handiagoa izan ohi da kalean, biztanleen proportzionaltasunak adierazten duena baino, eta aldi berean, heldu eta adineko gutxiago izan ohi dira behatuak proportzioan. Gertakari hori ohikoa da Euskal Herriko Kale Neurketan, haurren kaleko presentzia handiagoa baita biztanlerian hartzen duten pisuarekin alderatuz, eta aztergai ditugun udalerri hauetan ere gauza bera gertatzen da. Ondorioz, kontuan hartzekoak dira adin-talde bakoitzaren pisuak datuak aztertzerakoan.

Sexu-osaera

4. GRAFIKOA eta TAULA: LAGINAREN ETA BIZTANLERIAREN OSAERA, SEXUAREN ARABERA. UEMA eta Tolosaldea. 2021

	Emakumezkoak		Gizonezkoak		Guztira	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
Behatutako solaskideak: Lagina	121.105	53,1	106.818	46,9	227.923	100,0
Biztanle	132.092	50,0	132.159	50,0	264.251	100,0

Iturria: Lagina: Soziolinguistika Klusterra, Hizkuntzen Erabileraren Kale Neurketa, UEMA eta Tolosaldea 2021. Biztanleriarentzat: EUSTAT eta NEI, Biztanleriaren eta Etxebizitzaren Estatistikak, 2016, 2018.

Gure azterketetan, emakumezkoek pisu handiagoa hartu ohi dute gizonezkoek baino. Gertakari hori ohikoa da Euskal Herriko Kale Neurketan, emakumezkoen kaleko presentzia handiagoa baita biztanlerian hartzen duten pisuarekin alderatuz, eta aztergai ditugun udalerrietan ere gauza bera gertatzen da. Ondorioz, kontuan hartzekoak dira pisu horiek datuak aztertzerakoan.

2.5.3 Behatutako biztanleriaren ezaugarriak: sexua eta adina

Aurreko ikerketan egin bezala, 2021eko *Hizkuntzen Erabileraren Kale Neurketan*, hiztunen gaineko bi aldagai hartu dira kontuan: adina eta sexua.

Biztanleen adinari dagokionez, aipagarria da, ordea, 2021. edizio honetan, berrikuntza metodologiko garrantzizkoa egin duela ikerketak. Jakina denez, honako lau adin-talde hauetan banatuta aztertu izan dira datuak: haurrak (2-24 urte), gazteak (15-24), helduak (25-64) eta adinekoak (65etik gorakoak). Banaketa horrek emaitza oso interegarriak eskaini izan dituen arren, helduen taldea zabalegia delako ideia nagusitu eta hobekuntza proposatu da: errealitatearen bereizmen hobeagoko irudia ateratzeko helburuarekin, 25-64 urte arteko helduen taldea honako bi hauetan banatu da: 25-39 urte bitarteko heldu gazteen taldea eta 40-64 heldu nagusien taldea⁸. Beraz, 2021eko neurketa honetan lau adin-talde izan ordez, bost talde aztertuko dira.

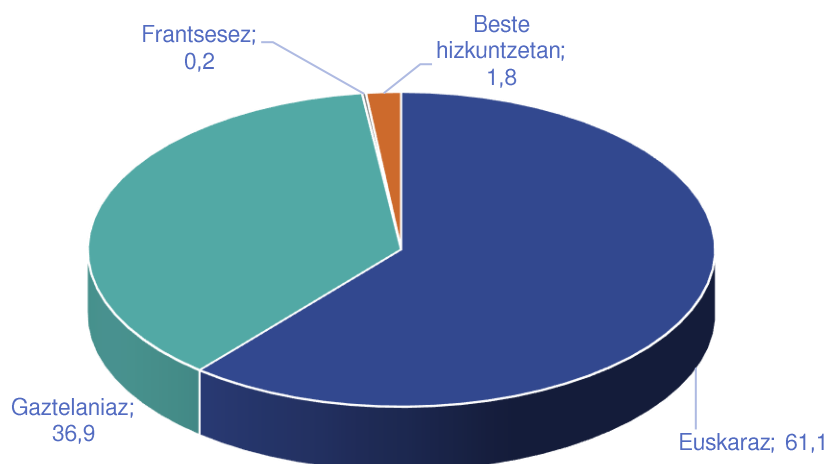
Sexuaren aldagaiaren inguruan esan behar da lehendik ezarritako irizpideari jarraitu zaiola, hots, bereiziz, emakumezkoa edo gizonezkoa den (neska, mutil) hizketaldietan parte hartzen ari denak. Ikerketa honek banaketa ez-binarioaren gaineko teoriak errespetatzen baditu ere, ez du modurik gai horren inguruko zehaztapenik egiteko, diskrezioa arau nagusia izanik ezin baitzaie ezer galdetu hizketaldietan parte hartzen dutenei. Beraz, datuen azterketa emakumezkoen eta gizonezkoen arteko banaketa mantenduz egingo da.

⁸ Aipagarria da Soziolinguistika Klusterrak 2021ean egindako Hizkuntzen Erabileraren Kale-neurketetan, helduen taldeko banaketa zertxobait desberdina izan dela: hiztunak 25-44 eta 45-64 arteko taldetan banatu dira.

3 ERABILERA OROKORRA UEMAKO UDALERRIETAN ETA TOLOSALDEAN

3.1 DATU OROKORRA 2021

5. GRAFIKOA eta TAULA. HIZKUNTZEN KALE-ERABILERA OROKORRA. UEMA eta TOLOSALDEA, 2021 (%)

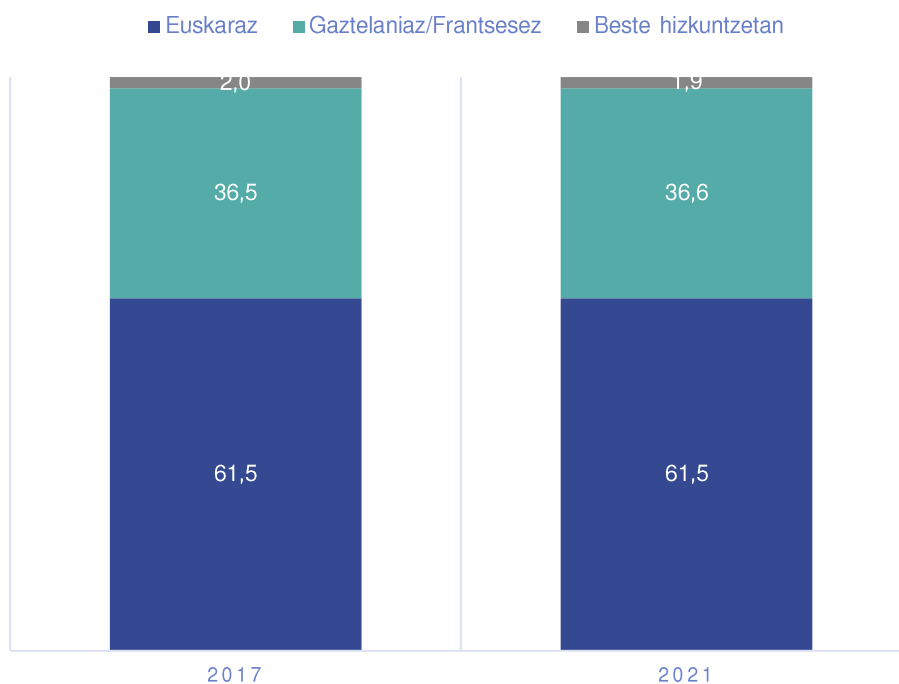

Hizkuntza	%
Euskaraz	61,1
Gaztelaniaz	36,9
Frantsesez	0,2
Beste hizkuntzetan	1,8
GUZTIRA	100,0
Oinarria (behatutako solaskideak)	227.923
Oinarria (behatutako herriak)	93

Iturria: Soziolinguistika Klusterra, Hizkuntzen Erabileraren Kale Neurketa, UEMA eta Tolosaldea 2021.

3.2 HIZKUNTZEN ERABILERAREN BILAKAERA⁹ 2017-2021

6. GRAFIKOA eta TAULA. HIZKUNTZEN KALE-ERABILERA OROKORRA BILAKAERA. UEMA eta TOLOSALDEA (74 udalerritan), 2017-2021 (%)

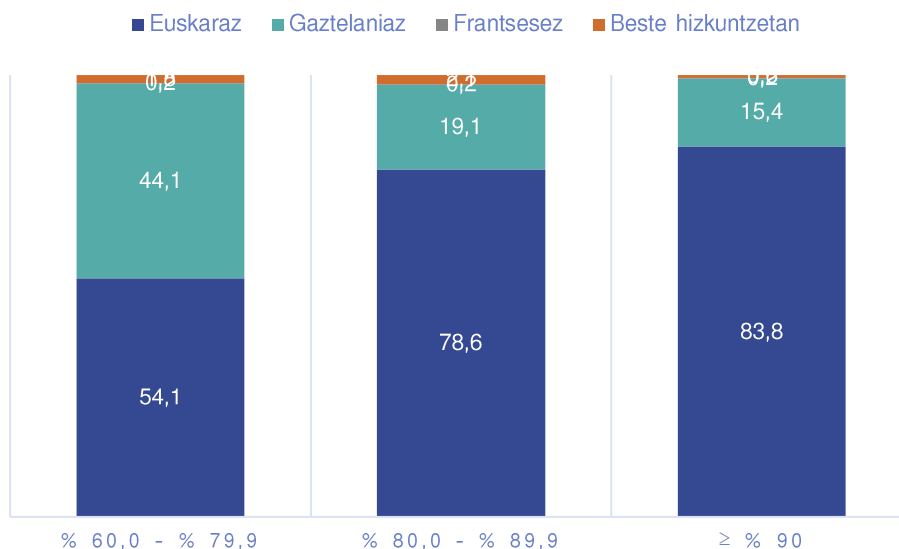
	2017 %	2021 %
Euskaraz	61,5	61,5
Gaztelaniaz/Frantsesez	36,5	36,6
Beste hizkuntzetan	2,0	1,9
	100,0	100,0
<i>Oinarria (behatutako solaskideak)</i>	<i>156.132</i>	<i>194.150</i>

Iturria: Soziolinguistika Klusterra, Hizkuntzen Erabileraren Kale Neurketa, UEMA eta Tolosaldea 2021.

⁹ Gogoan izan, bilakaerako datuak 2017ko eta 2021eko bi neurraldietan parte hartu duten 74 udalerriei egiten dietela erreferentzia, metodologiaren atalean azaldu den moduan (ikus 2.4.2 atala).

3.3 HERRIETAKO BIZTANLERIA ETA EUSKARA GAITASUNA

7. GRAFIKOA eta TAULA. HIZKUNTZEN KALE-ERABILERA OROKORRA, HERRIETAKO EUSKARA GAITASUNAREN ARABERA. UEMA eta TOLOSALDEA, 2021 (%)

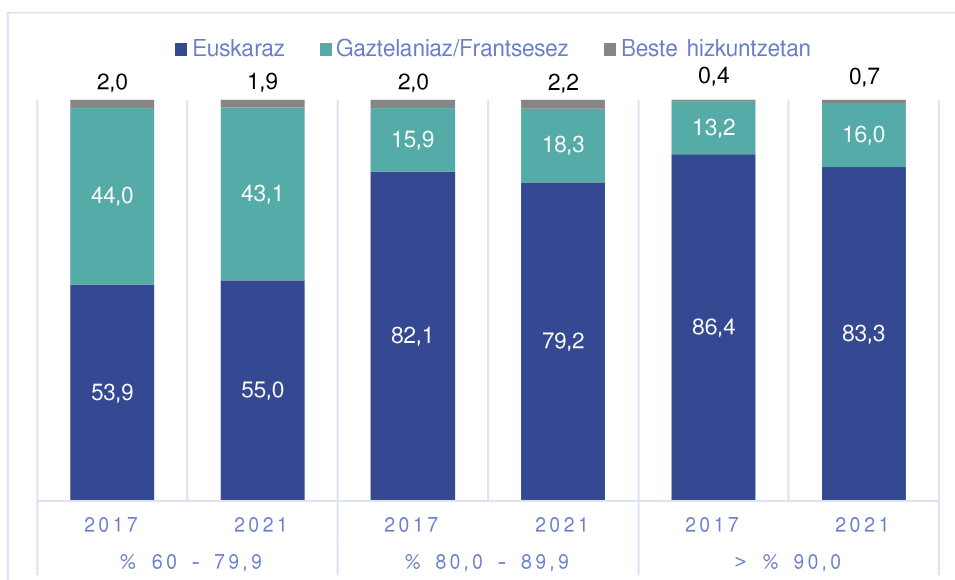

	% 60,0 - % 79,9	% 80,0 - % 89,9	≥ % 90
Euskaraz	54,1	78,6	83,8
Gaztelaniaz	44,1	19,1	15,4
Frantsesez	0,2	0,2	0,2
Beste hizkuntzetan	1,8	2,1	0,6
<i>Oinarria (behatutako solaskideak)</i>	142.383	59.636	25.904
<i>Oinarria (behatutako herriak)</i>	41	34	18

Iturria: Erabilerarako: Soziolinguistika Klusterra, Hizkuntzen Erabileraren Kale Neurketa, UEMA eta Tolosaldeako udalerriak 2021. Euskara gaitasunerako: EUSTAT eta NEI, Biztanleriaren eta Etxebizitzen Estatistikak, 2016 eta 2018.

3.4 ERABILERA OROKORRA HERRIETAKO EUSKARA GAITASUNAREN ARABERA. BILAKAERA 2017-2021

8. GRAFIKOA eta TAULA. ERABILERA OROKORRA HERRIETAKO EUSKARA GAITASUNAREN ARABERA. UEMA eta TOLOSALDEA, BILAKAERA 2017-2021 (%)

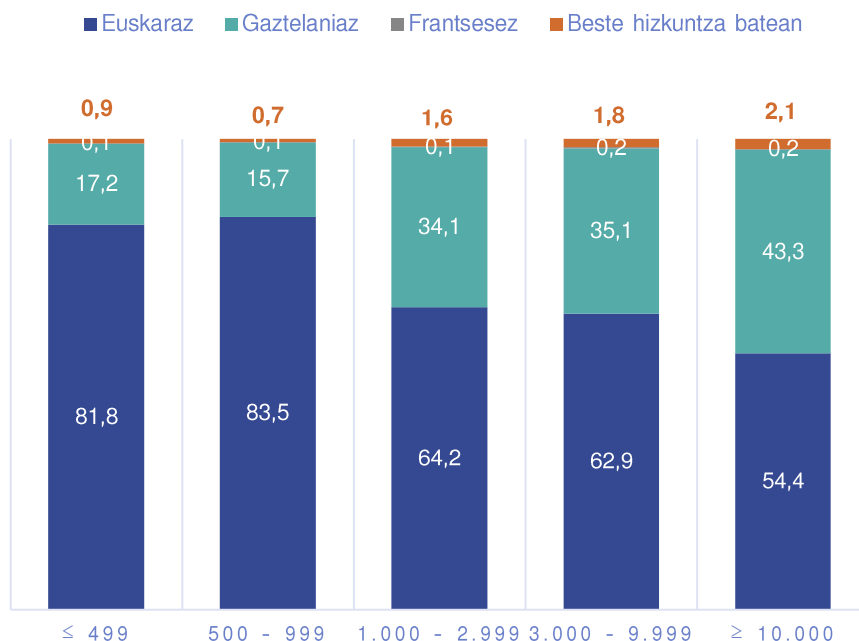

	% 60 - 79,9		% 80,0 - 89,9		> % 90,0	
	2017	2021	2017	2021	2017	2021
Euskaraz	53,9	55,0	82,1	79,2	86,4	83,3
Gaztelaniaz/Frantsesez	44,0	43,1	15,9	18,3	13,2	16,3
Beste hizkuntzetan	2,0	1,9	2	2,2	0,4	0,7
<i>Oinarria (behatutako solaskideak)</i>	97.180	123.958	43.650	50.068	15.302	20.124

Iturria: Erabilerarako: Soziolinguistika Klusterra, Hizkuntzen Erabileraren Kale Neurketa, UEMA eta Tolosaldeako udalerriak 2017, 2021. Euskara gaitasunerako: EUSTAT eta NEI, Biztanleriaren eta Etxebizitzen Estatistikak, 2016 eta 2018.

3.5 ERABILERA OROKORRA HERRIETAKO BIZTANLE KOPURUAREN ARABERA

9. GRAFIKOA eta TAULA. HIZKUNTZEN KALE-ERABILERA OROKORRA, HERRIETAKO BIZTANLE-KOPURUAREN ARABERA. UEMA eta TOLOSALDEA, 2021 (%)

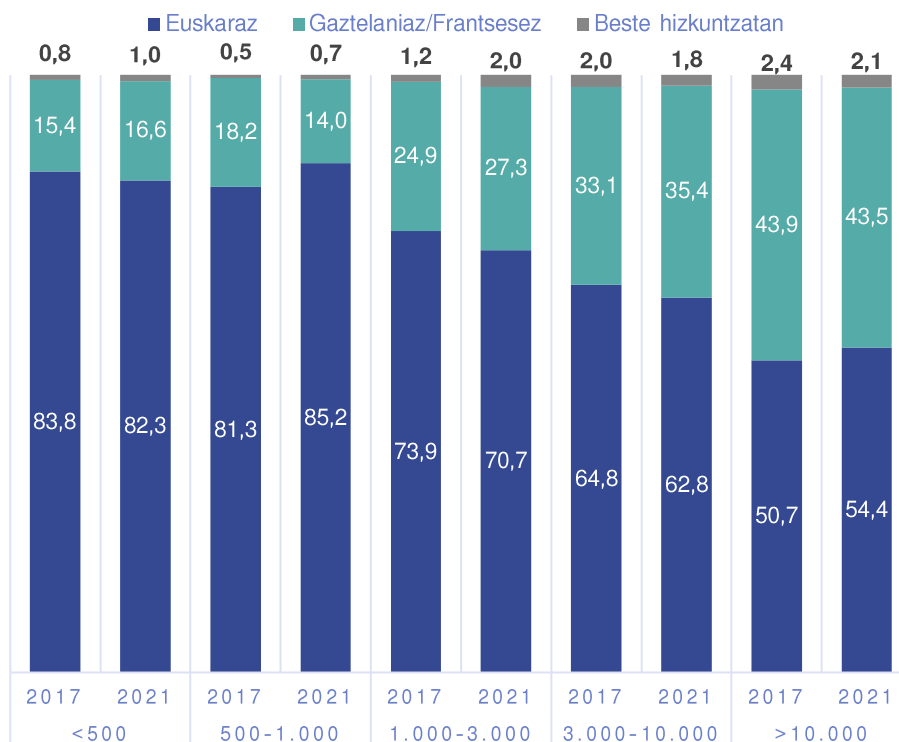

	≤ 499	500 - 999	1.000 - 2.999	3.000 - 9.999	≥ 10.000
Euskaraz	81,8	83,5	64,2	62,9	54,4
Gaztelaniaz	17,2	15,7	34,1	35,1	43,3
Frantsesez	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2
Beste hizkuntza batean	0,9	0,7	1,6	1,8	2,1
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
<i>Oinarria (behatutako solaskideak)</i>	24.666	27.114	69.172	57.333	49.638
<i>Oinarria (behatutako herriak)</i>	24	18	31	13	7

Iturria: Erabilerarako: Soziolinguistika Klusterra, Hizkuntzen Erabileraren Kale Neurketa, UEMA eta Tolosaldeako udalerriak 2021. Euskara gaitasunerako: EUSTAT eta NEI, Biztanleriaren eta Etxebizitzaren Estatistikak, 2016 eta 2018.

3.6 ERABILERA OROKORRA HERRIETAKO BIZTANLE KOPURUAREN ARABERA. BILAKAERA 2017-2021

10. GRAFIKOA eta TAULA. HIZKUNTZEN KALE-ERABILERA OROKORRA, HERRIETAKO BIZTANLE-KOPURUAREN ARABERA. UEMA eta TOLOSALDEA, bilakaera 2017-2021 (%)

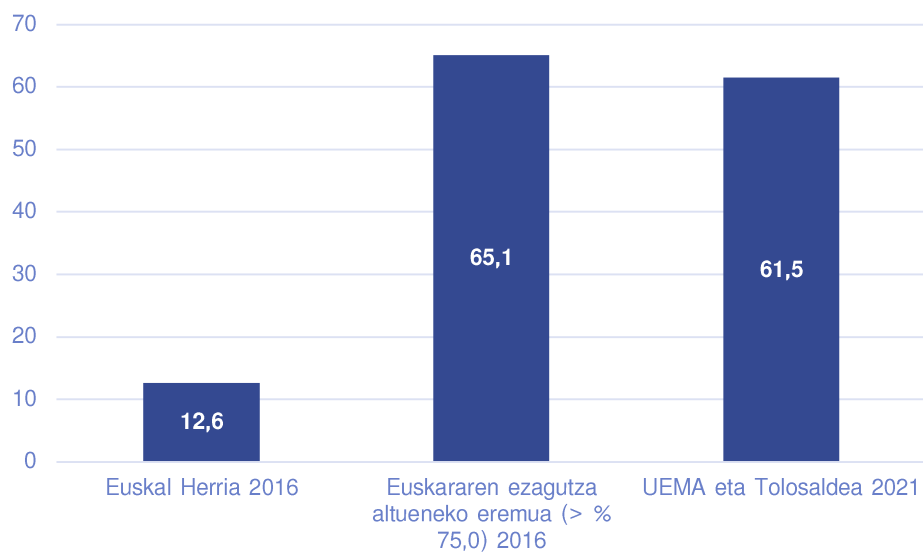

		Euskaraz	Gaztelaniaz/ Frantsesez	Beste hizkuntzatan	Lagina
<500	2017	83,8	15,4	0,8	14.001
	2021	82,3	16,6	1,0	21.216
500-1.000	2017	81,3	18,2	0,5	19.848
	2021	85,2	14,0	0,7	24.133
1.000-3.000	2017	73,9	24,9	1,2	35.522
	2021	70,7	27,3	2,0	41.830
3.000-10.000	2017	64,8	33,1	2,0	51.277
	2021	62,8	35,4	1,8	57.333
>10.000	2017	50,7	43,9	2,4	35.484
	2021	54,4	43,5	2,1	49.638

Iturria: Soziolinguistika Klusterra, Hizkuntzen Erabileraren Kale Neurketa, UEMA eta Tolosaldeako udalerriak 2017, 2021.

4 EUSKAL HERRIA ETA ESKUALDE EUSKALDUNEN ARTEKO KONPARAKETAK

11. GRAFIKOA eta TAULA. UEMA eta TOLOSALDEKO EUSKARAREN ERABILERA OROKORRAREN ALDERAKETA, EUSKAL HERRIKO DATU OROKORRAREKIN ETA EUSKAL HERRIKO EUSKARAREN EZAGUTZA ALTUENENKO EREMUKO DATU OROKORRAREKIN (%)

	Euskararen kale-erabilera (%)
Euskal Herria 2016	12,6
Euskararen ezagutza altueneko eremua (> % 75,0) 2016	65,1
UEMA eta Tolosaldea 2021	61,5

Iturria: Soziolinguistika Klusterra, Hizkuntzen Erabileraren Kale Neurketa, UEMA eta Tolosaldea 2021.

5 HIZTUNEN EZAUGARRIEN ARABERAKO HIZKUNTZA-ERABILERA

5.1 SEXUAREN ARABERAKO HIZKUNTZA-ERABILERA

12. GRAFIKOA eta TAULA. HIZKUNTZEN KALE-ERABILERA SEXUAREN ARABERA. UEMA eta TOLOSALDEA, 2021 (%)

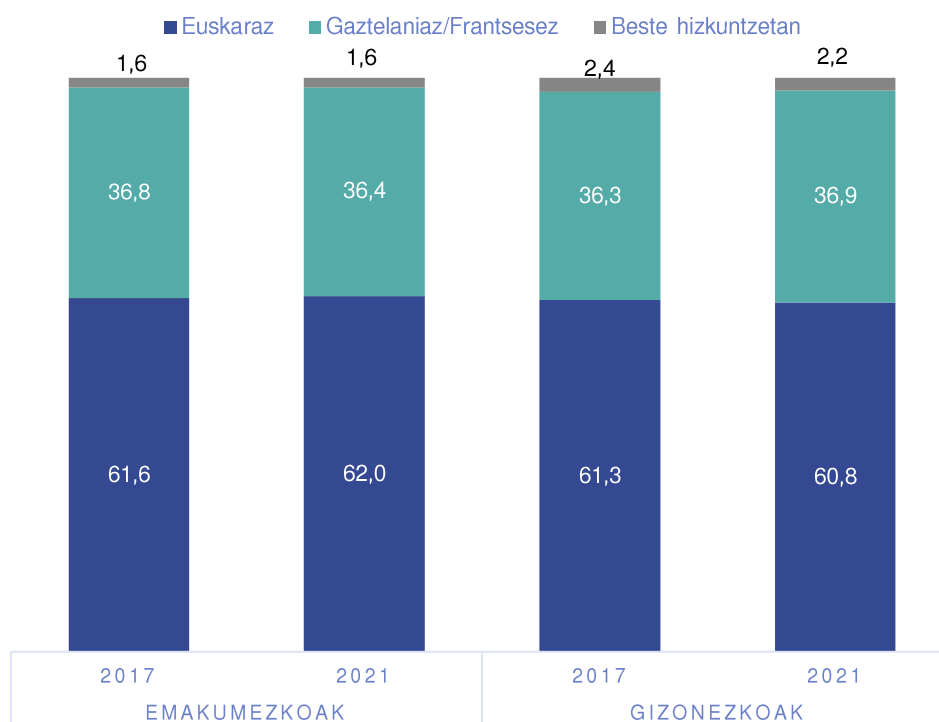

	Emakumezkoak	Gizonezkoak
Euskaraz	61,7	60,3
Gaztelaniaz	36,6	37,3
Frantsesez	0,2	0,2
Beste hizkuntzetan	1,5	2,1
Guztira	100,0	99,9
<i>Oinarria (Behatutako solaskideak)</i>	<i>121.105</i>	<i>106.818</i>

Iturria: Soziolinguistika Klusterra, Hizkuntzen Erabileraren Kale Neurketa, UEMA eta Tolosaldea 2021.

5.2 HIZKUNTZEN ERABILERAREN BILAKAERA SEXUAREN ARABERA. BILAKAERA 2017-2021

13. GRAFIKOA eta TAULA. HIZKUNTZEN KALE-ERABILERA SEXUAREN ARABERA. UEMA eta TOLOSALDEA, BILAKAERA 2017-2021 (%)

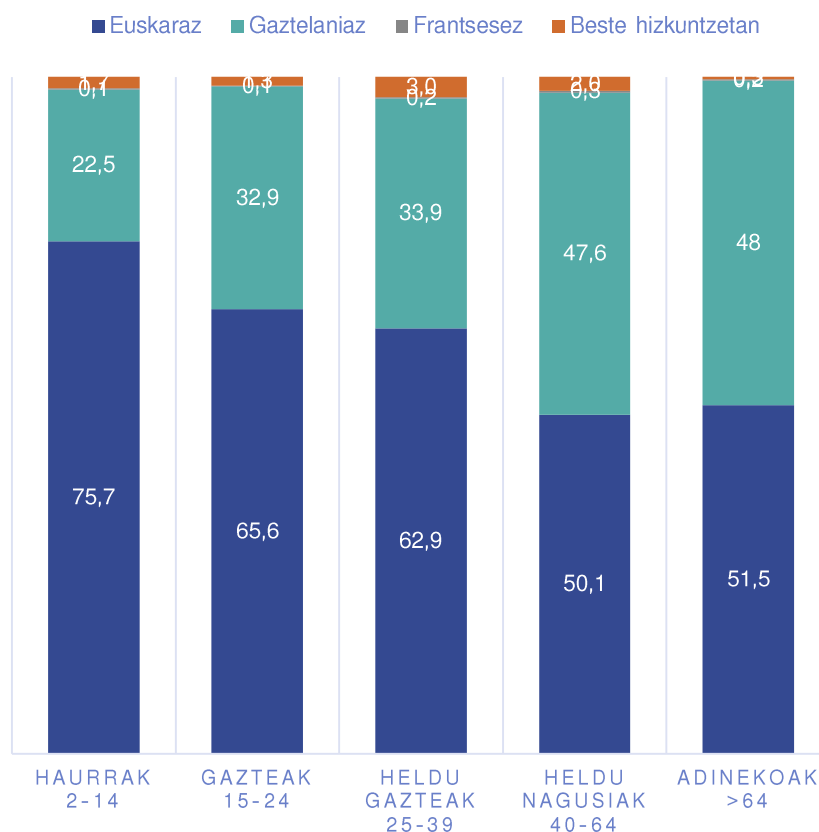

	Emakumezkoak		Gizonezkoak	
	2017	2021	2017	2021
Euskaraz	61,6	62,0	61,3	60,8
Gaztelaniaz/Frantsesez	36,8	36,4	36,3	36,9
Beste hizkuntzetan	1,6	1,6	2,4	2,2
Guztira	100,0	100,0	100,0	99,9
<i>Oinarria (Behatutako solaskideak)</i>	84.313	103.027	71.819	91.122

Iturria: Soziolinguistika Klusterra, Hizkuntzen Erabileraren Kale Neurketa, UEMA eta Tolosaldea, 2017, 2021.

5.3 ADINAREN ARABERAKO HIZKUNTZA-ERABILERA

14. GRAFIKOA eta TAULA. HIZKUNTZEN KALE-ERABILERA ADINAREN ARABERA. UEMA eta TOLOSALDEA, 2021 (%)

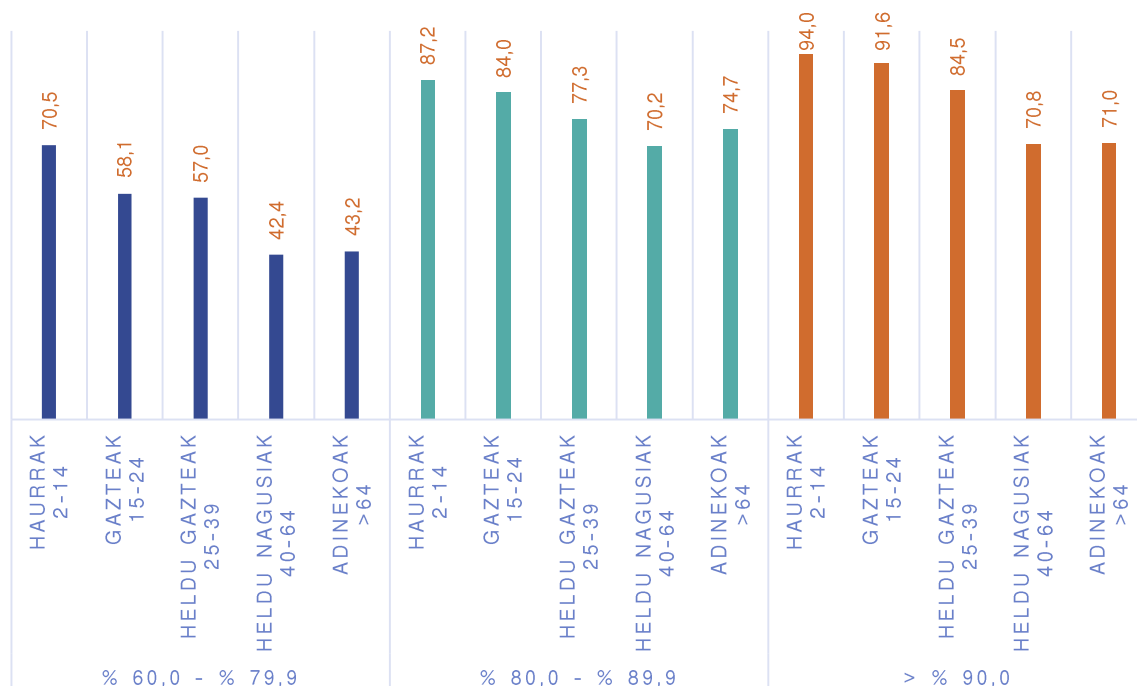

	Haurrak 2-14	Gazteak 15-24	Heldu gazteak 25-39	Heldu helduak 40-64	Adinekoak >64
Euskaraz	75,7	65,6	62,9	50,1	51,5
Gaztelaniaz	22,5	32,9	33,9	47,6	48
Frantsesez	0,1	0,1	0,2	0,3	0,2
Beste hizkuntzetan	1,7	1,3	3,0	2,0	0,3
GUZTIRA	100	99,9	100,0	100,0	100,0
<i>Oinarria (behatutako solaskideak)</i>	59.814	24.798	46.716	65.707	30.888

Iturria: Soziolinguistika Klusterra, Hizkuntzen Erabileraren Kale Neurketa, UEMA eta Tolosaldea 2021.

5.3.1 Adin-talde bakoitzeko hizkuntza-erabilera, herrietako euskara-gaitasunaren arabera

15. GRAFIKOA eta TAULA. ADIN TALDE BAKOITZEKO EUSKARAREN KALE-ERABILERA, EUSKARA GAITASUNAREN ARABERA. UEMA eta TOLOSALDEA (%)

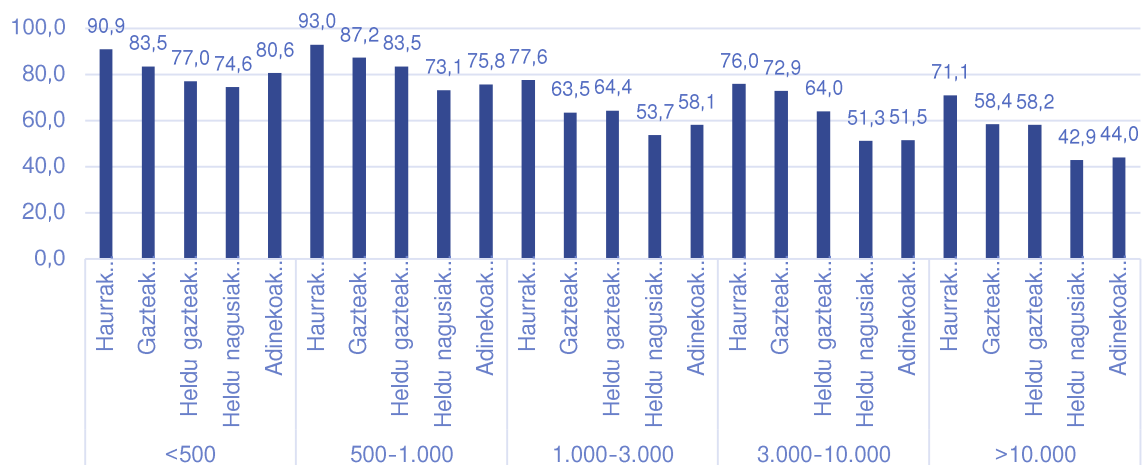

		Euskaraz	Gaztelaniaz	Frantsesez	Beste hizkuntzetan	GUZTIRA	Oinarria (behatutako solaskideak)
% 60,0 – % 79,9	Haurrak	70,5	27,8	0,1	1,6	100,0	36.206
	Gazteak	58,1	40,5	0,2	1,3	100,1	15.047
	Heldu gazteak	57,0	39,7	0,3	3,0	100,0	30.262
	Heldu nagusiak	42,4	55,3	0,2	2,1	100,0	40.206
	Adinekoak	43,2	56,2	0,2	0,4	100,0	20.662
% 80,0 – % 89,9	Haurrak	87,2	10,2	0,1	2,4	99,9	15.172
	Gazteak	84,0	14,3	0,0	1,7	100,0	7.228
	Heldu gazteak	77,3	19	0,2	3,5	100,0	11.242
	Heldu nagusiak	70,2	27,2	0,5	2,1	100,0	18.233
	Adinekoak	74,7	25	0,1	0,2	100,0	7.761
> % 90,0	Haurrak	94,0	5,2	0,3	0,5	100,0	8.436
	Gazteak	91,6	7,9	0,0	0,5	100,0	2.523
	Heldu gazteak	84,5	14,4	0,1	0,9	99,9	5.212
	Heldu nagusiak	70,8	28,3	0,3	0,6	100,0	7.268
	Adinekoak	71,0	28,6	0,4	0,0	100,0	2.465

Iturria: Soziolinguistika Klusterra, Hizkuntzen Erabileraren Kale Neurketa, UEMA eta Tolosaldea 2021

5.3.2 Adin-talde bakoitzeko hizkuntza-erabilera, herrietako biztanle-kopuruaren arabera

16. GRAFIKOA eta TAULA: ADIN TALDE BAKOITZEKO EUSKARAREN KALE-ERABILERA, BIZTANLERIAREN ARABERA. UEMA eta TOLOSALDEA, EUSKARAZ (%)

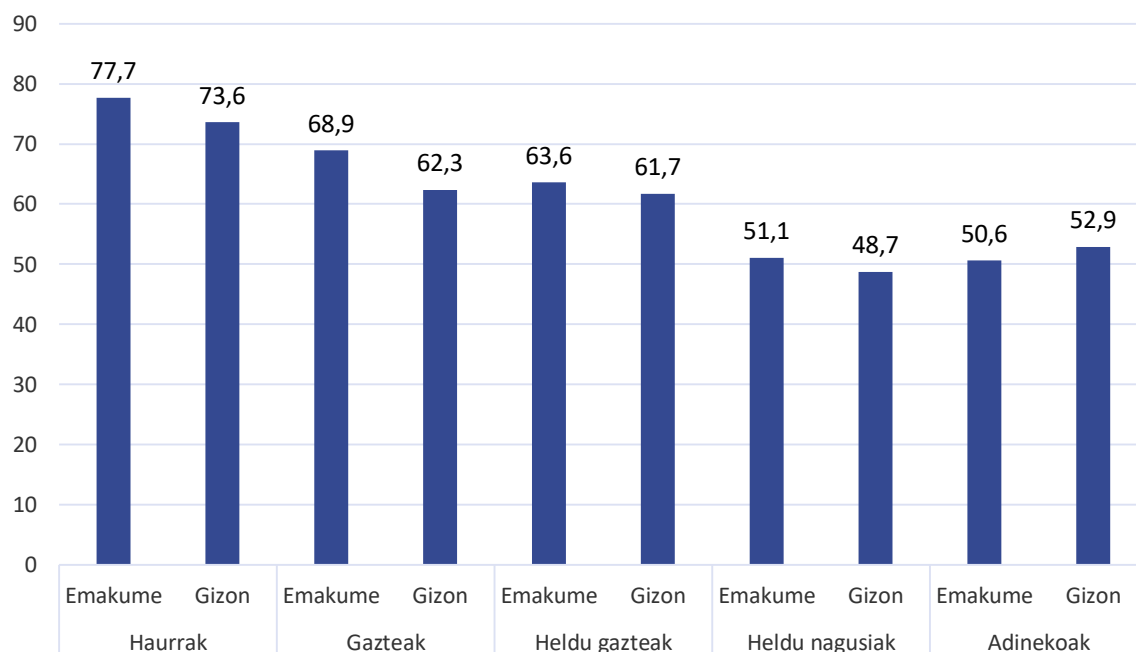

		Euskaraz	Gaztelaniaz	Frantsesez	Beste hizkuntzetan	GUZTIRA	Oinarria (behatutako solaskideak)
<500	Haurrak (2-14)	90,9	8,3	0,1	0,8	100,1	7.602
	Gazteak (15-24)	83,5	16,1	0,0	0,4	100,0	1.733
	Heldu gazteak (25-39)	77,0	21,6	0,2	1,2	100,0	4.426
	Heldu nagusiak (40-64)	74,6	24,1	0,0	1,3	100,0	8.081
	Adinekoak (>64)	80,6	19,1	0,0	0,3	100,0	2.824
500-1.000	Haurrak (2-14)	81,7	17,4	0,1	0,9	100,1	24.666
	Gazteak (15-24)	93,0	6,3	0,0	0,7	100,0	7.242
	Heldu gazteak (25-39)	87,2	11,7	0,0	1,1	100,0	3.139
	Heldu nagusiak (40-64)	83,5	14,8	0,2	1,5	100,0	5.027
	Adinekoak (>64)	73,1	26,0	0,3	0,6	100,0	8.380
1.000-3.000	Haurrak (2-14)	75,8	23,9	0,3	0,0	100,0	3.326
	Gazteak (15-24)	83,5	15,7	0,1	0,7	100,0	27.114
	Heldu gazteak (25-39)	77,6	20,7	0,1	1,6	100,0	19.012
	Heldu nagusiak (40-64)	63,5	34,6	0,1	1,7	99,9	7.473
	Adinekoak (>64)	64,9	32,3	0,1	2,7	100,0	14.221
3.000-10.000	Haurrak (2-14)	53,7	44,9	0,1	1,3	100,0	19.636
	Gazteak (15-24)	58,1	41,3	0,1	0,5	100,0	8.830
	Heldu gazteak (25-39)	64,3	34,1	0,1	1,6	100,1	69.172
	Heldu nagusiak (40-64)	76,0	22,2	0,0	1,8	100,0	14.276
	Adinekoak (>64)	72,9	26,0	0,0	1,1	100,0	6.989
>10.000	Haurrak (2-14)	64,0	32,6	0,3	3,1	100,0	12.815
	Gazteak (15-24)	51,3	46,5	0,5	1,7	100,0	15.599
	Heldu gazteak (25-39)	51,5	48,0	0,2	0,3	100,0	7.654
	Heldu nagusiak (40-64)	62,8	35,1	0,2	1,8	99,9	57.333
	Adinekoak (>64)	71,1	26,8	0,1	2,0	100,0	11.682

Iturria: Soziolinguistika Klusterra, Hizkuntzen Erabilaren Kale Neurketa, UEMA eta Tolosaldea 2021.

5.4 ADIN-TALDE ETA SEXUAREN ARABERAKO HIZKUNTZA-ERABILERA

17. GRAFIKOA eta TAULA: EUSKARAREN KALE-ERABILERA OROKORRA, ADINA ETA SEXUAREN ARABERA. UEMA eta TOLOSALDEA, 2021 EUSKARAZ (%)

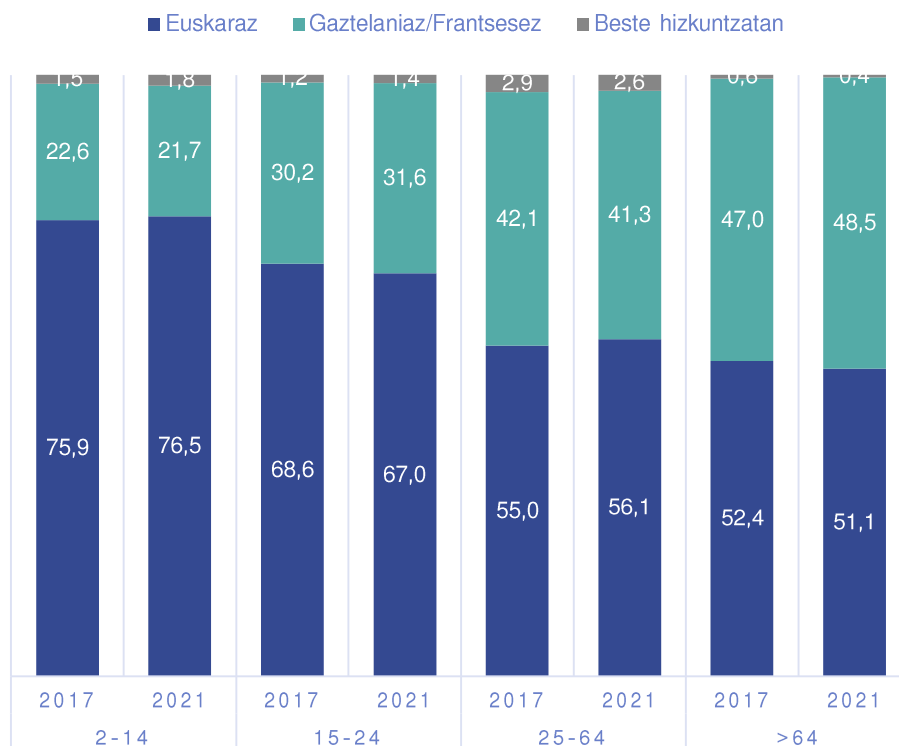

	Haurrak		Gazteak		Heldu gazteak		Heldu nagusiak		Adinekoak		Guztira	
	E.	G.	E.	G.	E.	G.	E.	G.	E.	G.	E.	G.
Euskaraz	77,7	73,6	68,9	62,3	63,6	61,7	51,1	48,7	50,6	52,9	61,7	60,3
Gaztelaniaz	20,4	24,6	30,2	35,8	33,6	34,5	47,1	48,4	48,9	46,6	36,6	37,3
Frantsesez	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,3	0,2	0,4	0,2	0,1	1,2	0,2
Beste hizkuntzetan	1,8	1,7	0,8	1,8	2,6	3,5	1,6	2,5	0,3	0,4	1,5	2,1
GUZTIRA	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	101,0	99,9
<i>Oinarria (behatutako solaskideak)</i>	29.488	30.326	12.714	12.084	25.415	21.301	35.767	29.940	17.721	13.167	121.105	106.818

Iturria: Soziolinguistika Klusterra, Hizkuntzen Erabileraren Kale Neurketa, UEMA eta Tolosaldea 2021.

5.5 HIZKUNTZEN ERABILERAREN BILAKAERA ADINAREN ARABERA 2017-2021

**18. GRAFIKOA eta TAULA: EUSKARAREN KALE-ERABILERA OROKORRA, ADINAREN ARABERA
BILAKAERA. UEMA eta TOLOSALDEA, 2017- 2021 EUSKARAZ (%)**

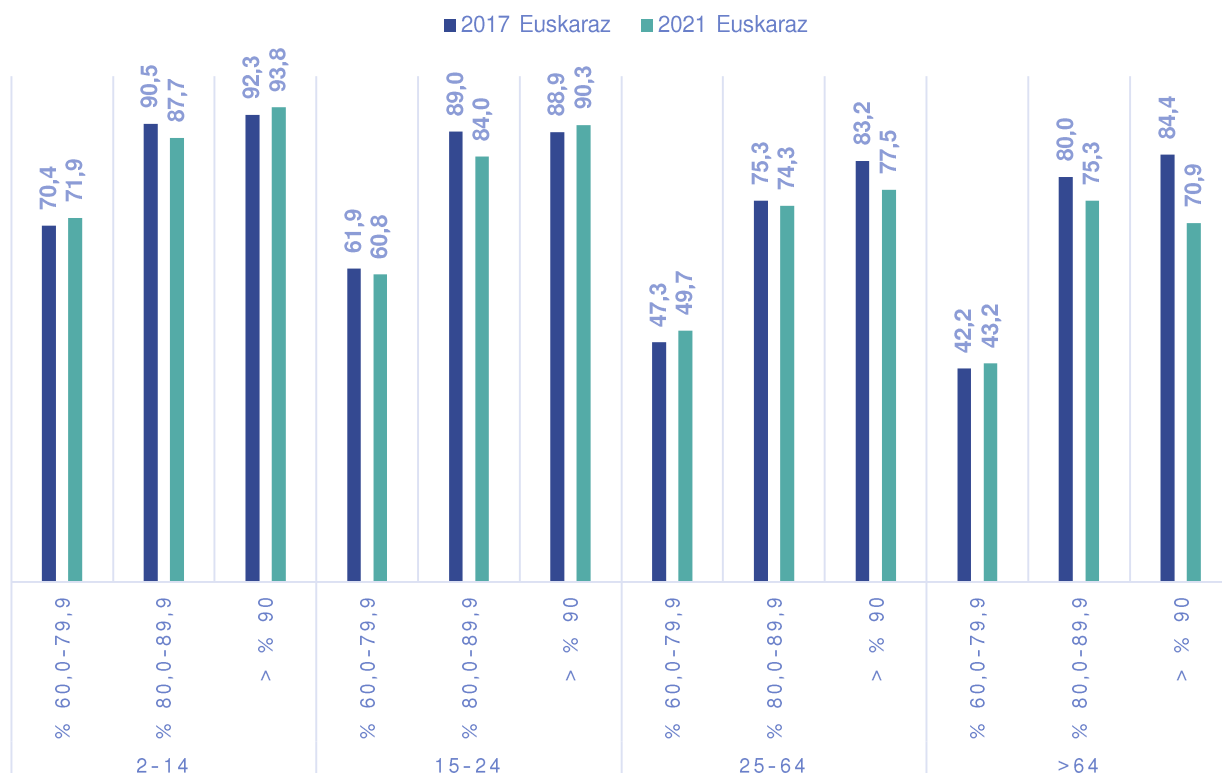

	2-14		15-24		25-64		>64	
	2017	2021	2017	2021	2017	2021	2017	2021
Euskaraz	75,9	76,5	68,6	67,0	55,0	56,1	52,4	51,1
Gaztelaniaz/Frantsesez	22,6	21,7	30,2	31,6	42,1	41,3	47,0	48,5
Beste hizkuntzatan	1,5	1,8	1,2	1,4	2,9	2,6	0,6	0,4
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
<i>Oinarria (behatutako solaskideak)</i>	45.109	50.198	4.979	21.375	73.389	96.137	22.655	26.440

Iturria: Soziolinguistika Klusterra, Hizkuntzen Erabileraren Kale Neurketa, UEMA eta Tolosaldea .2017, 2021.

5.6 HIZKUNTZEN ERABILERAREN BILAKAERA ADINAREN ARABERA, UDALERRIAREN GAITASUNAREAN ARABERAKO TIPOLOGIAN 2017-2021

19. GRAFIKOA eta TAULA: EUSKARAREN KALE-ERABILERA OROKORRA, ADINAREN ARABERA BILAKAERA. UEMA eta TOLOSALDEA, 2017-2021 EUSKARAZ (%)

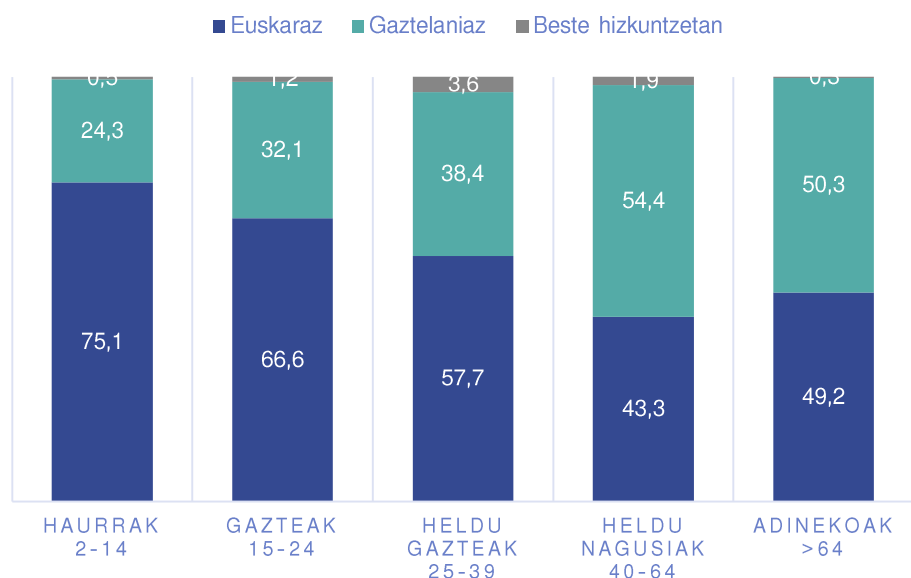

		2017				2021			
		Euskaraz	Gazt./Fra.	Beste hizk.	Lagina	Euskaraz	Gazt./Fra.	Beste hizk.	Lagina
2-14	% 60,0-79,9	70,4	28,1	1,5	27.451	71,9	26,4	1,7	30.760
	% 80,0-89,9	90,5	8,0	1,5	13.446	87,7	9,9	2,5	12.754
	> % 90	92,3	6,9	0,8	4.212	93,8	5,7	0,4	6.684
15-24	% 60,0-79,9	61,9	37,0	1,2	8.564	60,8	37,9	1,3	13.176
	% 80,0-89,9	89,0	9,7	1,2	4.724	84,0	14,1	1,9	6.561
	> % 90	88,9	10,9	0,2	1.691	90,3	9,2	0,5	1.638
25-64	% 60,0-79,9	47,3	49,6	3,0	45.199	49,7	47,7	2,6	61.711
	% 80,0-89,9	75,3	21,7	2,9	20.650	74,3	23	2,7	24.518
	> % 90	83,2	16,4	0,3	7.540	77,5	21,5	1,0	9.908
>64	% 60,0-79,9	42,2	57,1	0,7	15.966	43,2	56,3	0,4	18.311
	% 80,0-89,9	80,0	19,4	0,6	4.830	75,3	24,5	0,2	6.235
	> % 90	84,4	15,5	0,1	1.859	70,9	29,1	0,0	1.894

Iturria: Soziolinguistika Klusterra, Hizkuntzen Erabileraren Kale Neurketa, UEMA eta Tolosaldea .2017, 2021.

5.7 HIZKUNTZEN ERABILERA ADIN BEREKO TALDEETAN

20. GRAFIKOA eta TAULA: EUSKARAREN KALE-ERABILERA OROKORRA, ADIN BEREKO TALDEETAN. UEMA eta TOLOSALDEA, 2021(%)

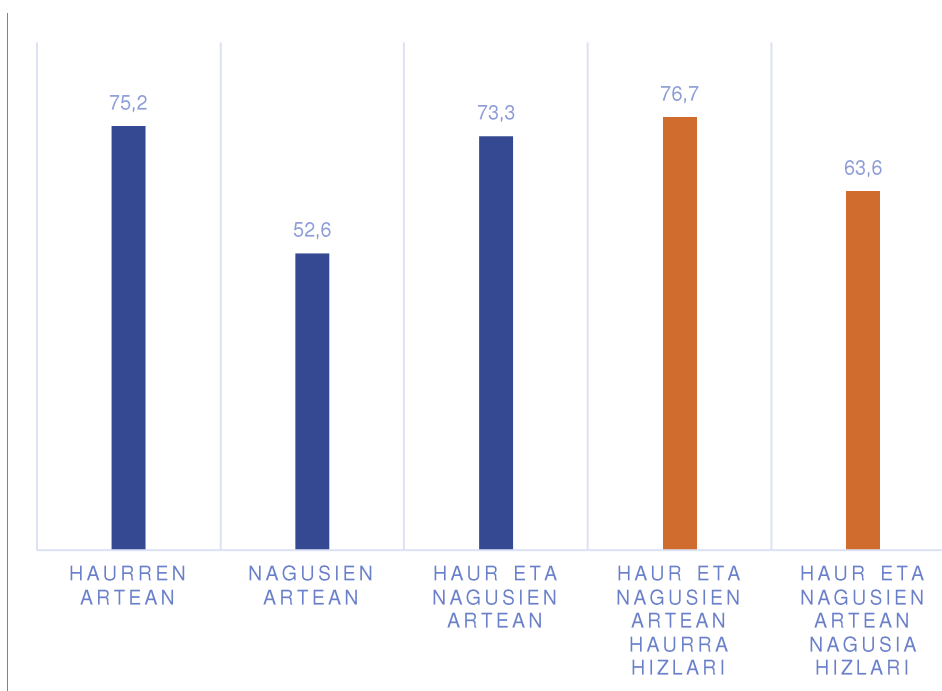
	2-14	15-24	25-39	40-64	>64	
	Haurrak 2-14	Gazteak 15-24	Heldu gazteak 25-39	Heldu nagusiak 40-64	Adinekoak >64	
Euskaraz	75,1	66,6	57,7	43,3	49,2	
Gaztelaniaz	24,3	32,1	38,4	54,4	50,3	
Frantsesez	0,1	0,1	0,3	0,4	0,2	
Beste hizkuntzetan	0,5	1,2	3,6	1,9	0,3	
GUZTIRA	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
Oinarria (behatutako solaskideak)	29.405	18.571	22.786	36.467	18.753	125.982

Iturria: Soziolinguistika Klusterra, Hizkuntzen Erabileraren Kale Neurketa, UEMA eta Tolosaldea, 2021.

6 EUSKARAREN ERABILERA ETA HAURREN PRESENTZIA

6.1 HAURREN PRESENTZIAREN ARABERAKO EUSKARAREN ERABILERA¹⁰

21. GRAFIKOA eta TAULA: EUSKARAREN KALE-ERABILERA OROKORRA, HAURREN PRESENTZIAREN ARABERA. UEMA eta TOLOSALDEA, 2021 EUSKARAZ (%)

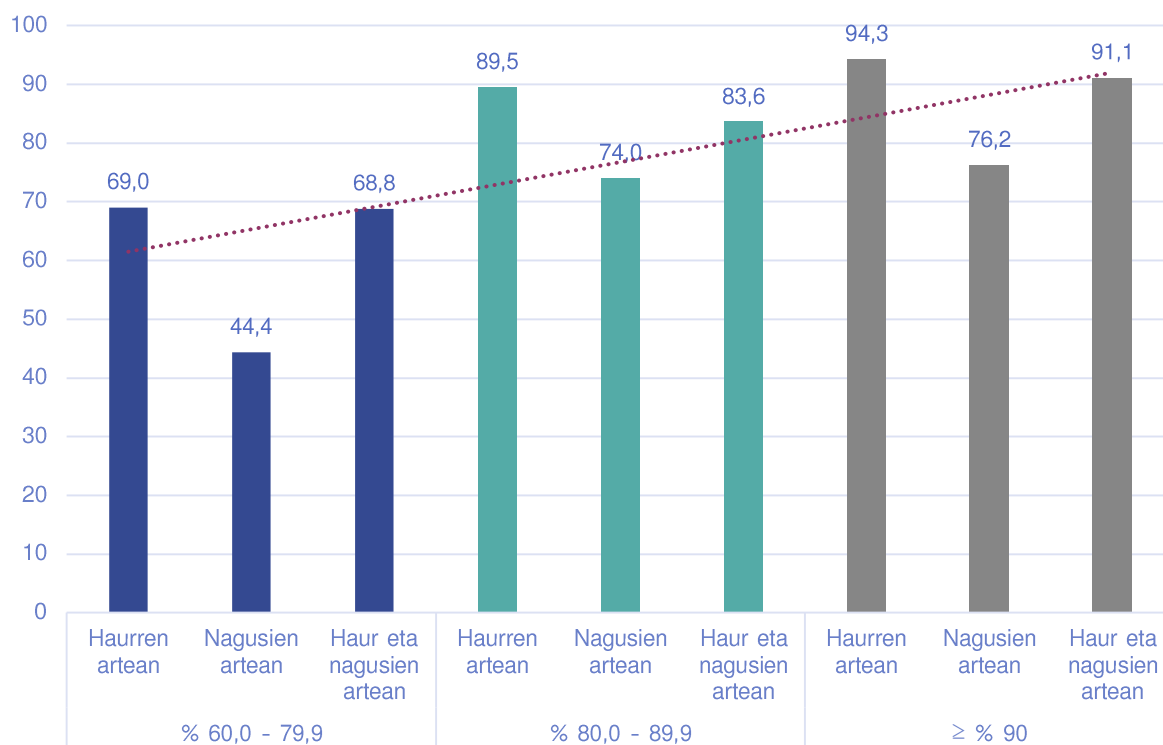
	Haurren artean	Nagusien artean	Haur eta nagusien artean	Haur eta nagusien artean haurra hizlari	Haur eta nagusien artean nagusia hizlari
Euskaraz	75,2	52,6	73,3	76,7	63,6
Gaztelaniaz	24,3	45,5	24	20,7	33,2
Frantsesez	0,1	0,3	0,1	0,1	0,2
Beste hizkuntzetan	0,5	1,6	2,7	2,6	3,0
Guztira	100,0	100,0	100,0	100,1	100,0
<i>Oinarria (behatutako solaskideak)</i>	29.358	134.586	63.979	50.121	13.858

Iturria: Soziolinguistika Klusterra, Hizkuntzen Erabileraren Kale Neurketa, UEMA eta Tolosaldea 2021.

¹⁰ Haurren presentziaren arabera aztertuta hauek 73 herriren datuekin burutu dira.

6.2 HAURREN PRESENTZIAREN ARABERAKO EUSKARAREN ERABILERA, UDAL TIPOLOGIAREN ARABERA (GAITASUNA)

22. GRAFIKOA eta TAULA: EUSKARAREN KALE-ERABILERA OROKORRA, HAURREN PRESENTZIAREN ARABERAUDAL TIPO desberdinetan. UEMA eta TOLOSALDEA, 2021 EUSKARAZ (%)

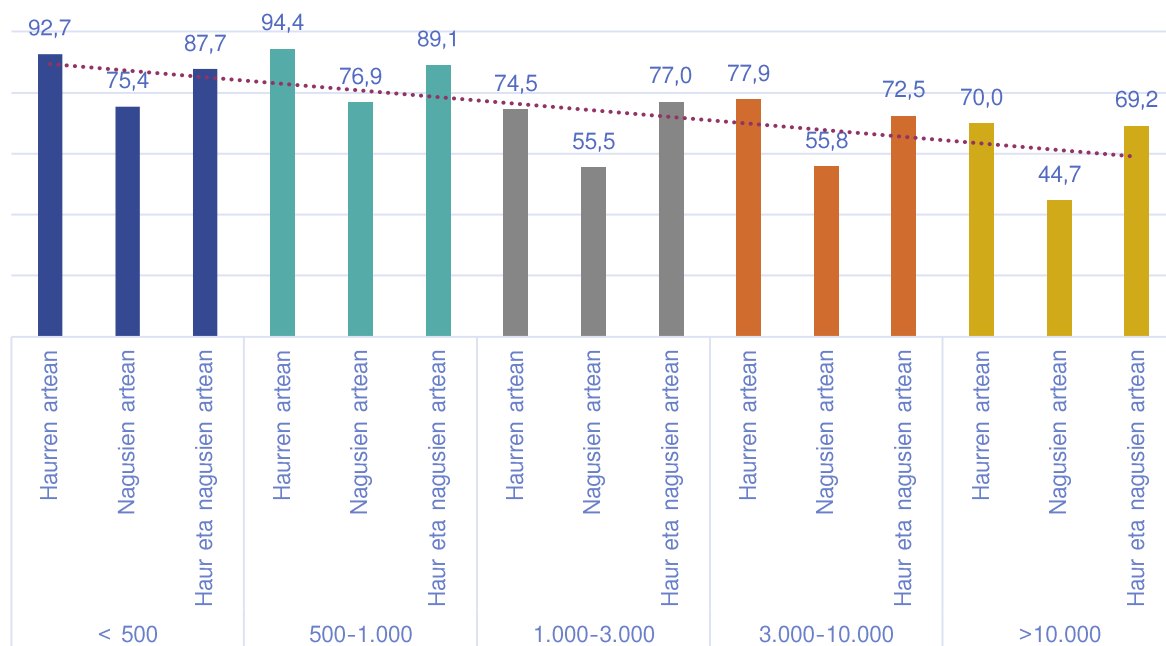

		Eus.	Gazt.	Fr.	Beste h.	Guztira	Lagina
% 60,0 - 79,9	Haurren artean	69,0	30,6	0,0	0,4	100,0	17.374
	Nagusien artean	44,4	53,6	0,3	1,7	100,0	84.708
	Haur eta nagusien artean	68,8	28,6	0,1	2,5	100,0	40.301
% 80,0 - 89,9	Haurren artean	89,5	9,5	0,0	1,0	100,0	7.700
	Nagusien artean	74,0	24,2	0,3	1,6	100,1	36.566
	Haur eta nagusien artean	83,6	12,5	0,1	3,8	100,0	15.370
≥ % 90	Haurren artean	94,3	4,8	0,8	0,1	100,0	4.284
	Nagusien artean	76,2	23,1	0,2	0,5	100,0	13.312
	Haur eta nagusien artean	91,1	7,8	0,1	1,1	100,1	8.308

Iturria: Soziolinguistika Klusterra, Hizkuntzen Erabileraren Kale Neurketa, UEMA eta Tolosaldea 2021.

6.3 HAURREN PRESENTZIAREN ARABERAKO EUSKARAREN ERABILERA, UDALERRIKO BIZTANLE-KOPURUAREN ARABERA

23. GRAFIKOA eta TAULA: EUSKARAREN KALE-ERABILERA OROKORRA, HAURREN PRESENTZIAREN ARABERA: UDAL TIPO desberdinetan. UEMA eta TOLOSALDEA, 2021 EUSKARAZ (%)

		Eus.	Gazt.	Fr.	Beste h.	Guztira	Lagina
< 500	Haurren artean	92,7	7,0	0,0	0,2	99,9	3.203
	Nagusien artean	75,4	23,6	0,0	0,9	99,9	12.908
	Haur eta nagusien artean	87,7	11,0	0,1	1,1	99,9	8.555
500-1.000	Haurren artean	94,4	5,4	0,0	0,2	100,0	3.881
	Nagusien artean	76,9	22,4	0,2	0,5	100,0	16.160
	Haur eta nagusien artean	89,1	9,4	0,1	1,4	100,0	7.073
1.000-3.000	Haurren artean	74,5	24,8	0,2	0,6	100,1	9.927
	Nagusien artean	55,5	43,0	0,1	1,4	100,0	40.207
	Haur eta nagusien artean	77,0	20,5	0,1	2,4	100,0	19.038
3.000-10.000	Haurren artean	77,9	21,5	0,0	0,6	100,0	7.537
	Nagusien artean	55,8	42,3	0,3	1,6	100,0	35.469
	Haur eta nagusien artean	72,5	24,6	0,0	2,9	100,0	14.327
>10.000	Haurren artean	70,0	29,5	0,1	0,4	100,0	4.810
	Nagusien artean	44,7	53,1	0,3	1,9	100,0	29.842
	Haur eta nagusien artean	69,2	27,8	0,1	2,9	100,0	14.986

Iturria: Soziolinguistika Klusterra, Hizkuntzen Erabileraren Kale Neurketa, UEMA eta Tolosaldea 2021.

7 EMAITZA NAGUSIAK (LABURPENA)

Atal honetan, UEMAko eta Tolosaldeko herrietan 2021. urtean egindako *Hizkuntzen Erabileraren Kale Neurketako* **emaitza nagusiak** laburbilduko ditugu.

- **Ikerketaren baitan kalean entzundako elkarrizketetan, solaskideen % 61,1 aritu dira euskarazko elkarrizketetan.** Gaztelaniazko elkarrizketak % 36,9 izan dira, frantsesezkoak % 0,2 eta % 1,8 beste hizkuntza batzuetakoak (5. Grafikoa).
- **Ez da aldaketarik gertatu hizkuntzen erabileraren datu orokorrean 2017. eta 2021. urte bitartean:** bi neurraldietan % 61,5ekoa izan da euskararen erabilera orokorra (6. Grafikoa). Gogoratu behar da bilakaeraren analisirako kontuan izan ditugula soilik bi neurraldietan parte hartu duten udalerrietako datuak (bai 2017an eta baita 2021ean ere).
- **Zenbat eta gaitasun handiagoko tipologiako udalerria izan, orduan eta euskararen erabilera handiagoa behatu da** udalerri horietako herriko kaleetan (7. Grafikoa). Kasu horretan, nabarmendu behar da honakoa:
 - **Ia 25 puntuko aldea behatu da** % 60-% 79,9 gaitasuneko eta % 80,0-% 89,9koetan egiten denaren artean, (% 54,1 eta % 78,6, hurrenez hurren). Aldiz, % 80,0-% 89,9 eta >% 90tik gorako udalerrien artean tarte hori txikiagoa da, zehazki, 5 puntuko aldea (% 78,6 eta 83,6 artekoa)
- **Erabileraren bilakaeran** aldaketa txiki batzuk behatu ditugu udalerriko tipologiaren arabera:
 - **Euskara-gaitasunaren arabera**ko tipologia aintzat hartuta (8. Grafikoa):
 - **Euskara-gaitasun txikiena duten udalerrietako tipokoetan puntu bateko igoera izan da 2017-2021. urte bitartean:** 2017an % 53,9 eta 2021etan % 55ko erabilera.
 - **Gaitasun handieneko bi taldeetan, aldiz, bi eta hiru puntuko jaitsiera nabaritu da:** % 82,1etik % 79,2ra pasa da erabilera % 80 eta % 90 bitarteko gaitasuna duten udalerrietan; eta % 86,4tik % 83,3ra % 90 baino gaitasun handiagokoetan.
 - **Biztanle-kopuruaren arabera**ko tipologia kontuan izan da (9. Grafikoa):
 - **Mila biztanle baino gutxiago dituzten udalerrietako taldeko herrietan hitz egiten da euskara gehien, nabarmen:** % 81,8 hitz egiten da 500 biztanle baino gutxiago herrietan eta % 83,5 500 eta 1.000 biztanle artean dituztenetan.
 - **Mila biztanle baino gutxiago dituztenen eta hori baino gehiago dituztenen artean 20 puntu inguruko aldea dago euskararen erabileran:** % 81,8koa da

- erabilera 1.000 hiztun baino gutxiagokoetan, % 64,2koa 1.000-3.000 arteko herrietan, eta % 62,9koa 3.000-10.000 biztanle arte dutenen artean.**
- **10.000 biztanletik gorako taldeko udalerrietan nabarmendu behar da euskararen erabilera baxuena: % 54,4.**
 - **Bilakaerari dagokionean, 500-1.000 biztanleko udal-taldean zertxobait igo da euskararen erabilera 2017-2021eko tartean** (4 puntuko igoera), eta baita 10.000 biztanletik gorakoen artean ere (hiru puntukoa) (10. Grafikoa).
 - **Emakumezkoek zertxobait gehiago darabilte euskara** gizonezkoek baino: % 61,7 emakumezkoek, % 60,3 gizonezkoek (12. Grafikoa). Eta hala gertatzen da adin-tarte gehienetan adinekoen artean izan ezik (17. Grafikoa). Horien artean gizonezkoek zerbait gehiago egiten duten euskaraz: emakumezkoek % 50,6, gizonezkoek % 52,9.
 - **Adinaren arabera euskararen erabilera** badira nabarmentzeko zenbait ideia (12. Grafikoa):
 - **Haurrak (2-14 urte bitartekoak) dira euskara gehien erabiltzen dutenak** (% 75,7). Eta, ondoren gazteak (15-24 urte bitartekoak): % 65,6.
 - **Helduen artean adin-banaketa egiteak** asko argitu du talde zabal horren hizkuntza-erabilera:
 - **25-39 urte bitarteko heldu gazteek 15-24 arteko gazteen portaerara hurbiltzen dira euskararen erabilera:** gazteek % 65,6, heldu gazteek % 62,9.
 - **40-64 heldu nagusien taldean**, aldiz, hizkuntzen portaera gehiago hurbiltzen da adinekoek dutenera: %50,1 heldu nagusiek, % 51,5 adinekoek.
 - **Gaitasunaren arabera** tipo desberdinetako udalerrietan ikus daiteke portaera hori (15. Grafikoa); eta baita biztanle-kopuruaren arabera udalerrietan ere (16. Grafikoa).
 - Laburbilduz, 25-39 urte bitarteko heldu gazteak gazteengandik hurbilago daude eta 40-64 urte bitarteko heldu nagusiek adinekoen portaeratik hurbil.
 - **Ez da nabarmentzeko aldaketarik gertatu adinaren arabera euskararen erabilera 2017. eta 2021ren euskararen erabilera** (18. Grafikoa); soilik puntu bateko gorabehera ikus daiteke urte horien artean, adin guztietan.
 - **Udal-tipologia kontuan izanda, ez da aldaketa handirik gertatu adinaren arabera euskararen erabilera** (19. Grafikoa). Salbuespen bat bada, ordea, izan ere, % 80tik gorako udalerrietan, adinekoen artean 5 puntu inguruko galera gertatu da euskararen erabilera.

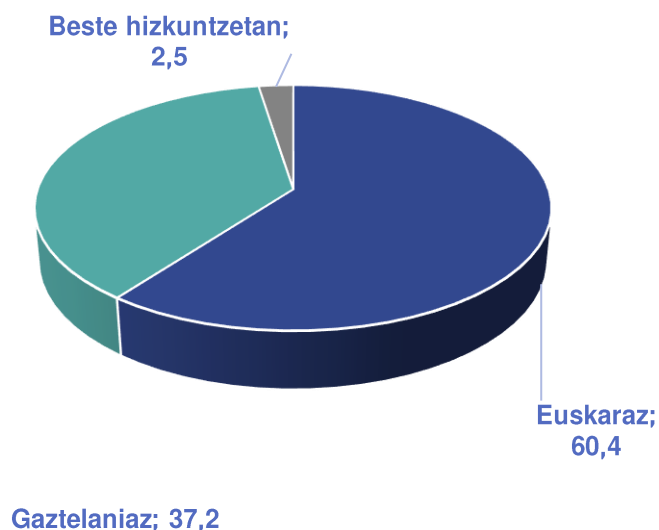
- **Adin bereko taldeetan egiten den euskararen erabilera aztertu da** (20. Grafikoa). Espero izatekoa zen modura, haurrak hurrekin ari direnean entzuten da gehien euskaraz hitz egiten; eta, ondoren, gazteak gazteekin eta heldu gazteak euren artean ari direnan. Heldu nagusiez osatutako taldeetan adinekoek baino zertxobait gutxiago hitz egiten dute euskaraz. Nolanahi ere, badira nabarmentzeko bi puntu:
 - **Helduek euren artean ari direnean, baxuagoa da erabilera**, beste adin batzuetakoekin hitz egiten dutenean baino.
 - **Adinekoen artean ere**, erabilera baxuagoa da euren artean soilik ari direnean, gazteagoekin ari direnean baino.
- **Haurren presentziak baldintzatzen du** neurri batean euskararen erabilera (21. Grafikoa). Haurrak bakarrik daudenetan entzuten da gehien euskaraz hitz egiten. Nabarmen gutxiago entzuten da euskaraz egiten soilik pertsona nagusiez osatutako taldeetan.
 - **Eredu hori errepikatzen da gaitasunaren arabera udal tipologia guztietan** (22. Grafikoa). Nolanahi ere, helduen euskararen erabilera txikiagoa da bereziki % 60-% 79,9 tipoko udalerrietan (nagusien arteko taldeetan % 44,4ko euskararen erabilera).
 - **Beraz, badirudi portaera honakoa dela:**
 - Haurrak euren artean soilik dauden euskaraz gehien hitz egiten entzuten den egoera da.
 - Era berean, haur eta nagusien arteko taldeetan, hurrek hitz egiten dutenean gehiagotan egiten dute euskaraz nagusiek baino.
 - Hala gertatzen da tipo guztietako udalerrietan: euskara gaitasunaren arabera, zenbat eta udalerri euskaldunagoa izan orduan eta erabilera handiagoa izango da; era berean, zenbat eta biztanle gutxiago dituen udalerria izan, orduan eta euskara gehiago erabiltzeko joera ageri da.

Honakoa hau izan da 2021eko Hizkuntzen Erabileraren Neurketaren emaitza orokorraren ondorioen irakurketa. Oro har, aipagarria da, ñabardurak-ñabardura, datu orokorretan ez dela aldaketa handirik ikusi 2017ko eta 2021eko euskararen erabileraren bilakaeran. Horrek ez du esan nahi, ordea, eskualdez eskualde, edota udalerri udalerri, gorabehera gehiago izango ez direnik. Errealitate horren konplexutasuna zehazteko, ikus daitezke eranskinetan jarritako Tolosaldeko neurketaren emaitzen datuak (1. Eranskina), eta udalerri udalerri jasotakoak (2. Eranskina).

1 ERANSKINA. TOLOSALDEA 2021

Hizkuntzen erabileraren DATU OROKORRAK 2021

1. GRAFIKOA eta TAULA: HIZKUNTZEN KALE-ERABILERA OROKORRA. Tolosaldea, 2021 (%)

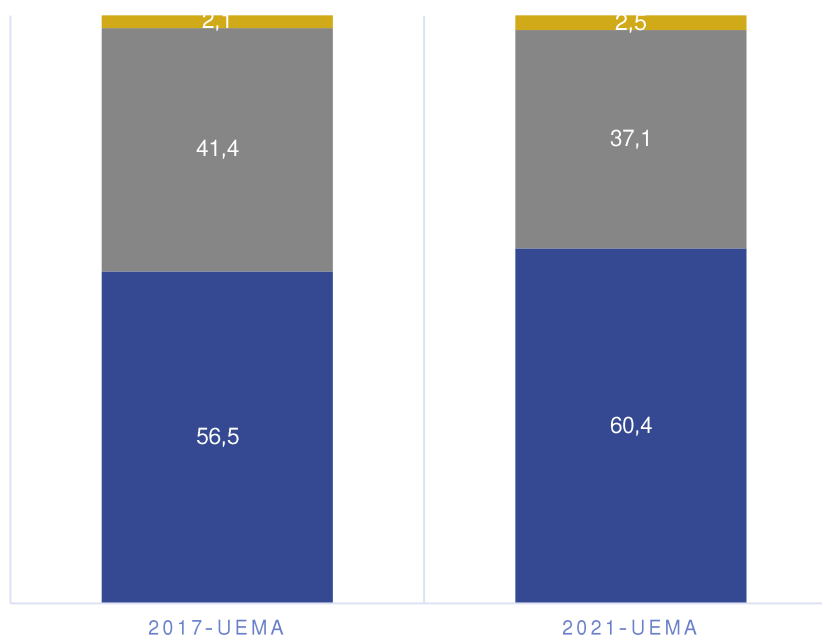

	(%)
Euskaraz	60,4
Gaztelaniaz	37,2
Beste hizkuntzetan	2,5
GUZTIRA	100,0
Oinarria (behatutako solaskideak)	56.729
Oinarria (behatutako herriak)	29

Iturria: Soziolinguistika Klusterra, Hizkuntzen Erabileraren Kale Neurketa, UEMA eta Tolosaldea 2021.

Erabilera orokorraren bilakaera 2017-2021

2. GRAFIKOA eta TAULA: HIZKUNTZEN KALE-ERABILERA OROKORRAren BILAKAERA. Tolosaldea, 2017, 2021 (%)

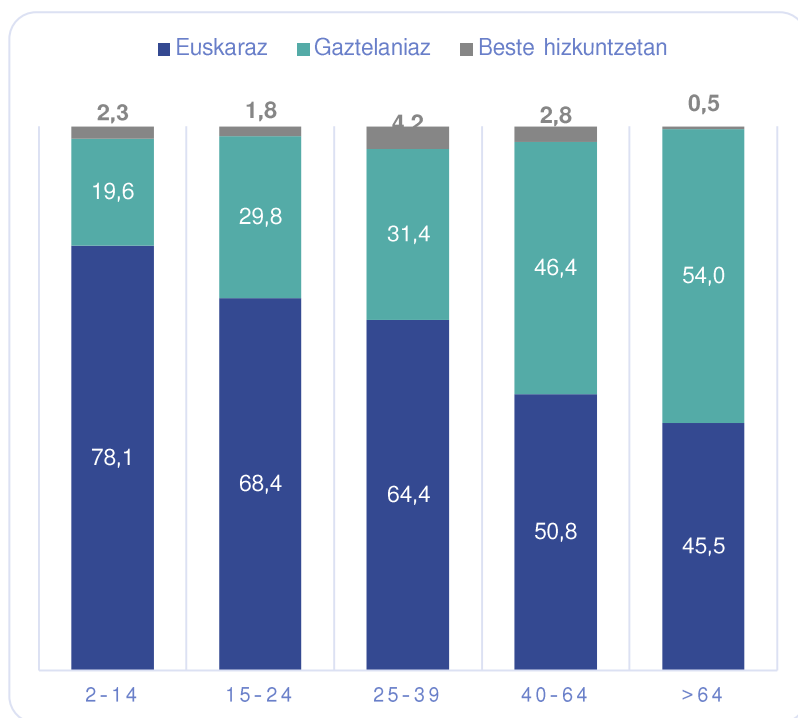

	2017-UEMA	2021-UEMA
Euskaraz	56,5	60,4
Gaztelania	41,4	37,1
Beste hizkuntzetan	2,1	2,5
	100,0	100,0
<i>Oinarria (behatutako solaskideak)</i>	46.508	56.729

Iturria: Soziolinguistika Klusterra, Hizkuntzen Erabileraren Kale Neurketa, UEMA eta Tolosaldea 2017, 2021.

Adinaren araberako hizkuntza-erabilera 2021

3. GRAFIKOA eta TAULA: HIZKUNTZEN KALE-ERABILERA, ADINAREN ARABERA. Tolosaldea, 2021 (%)

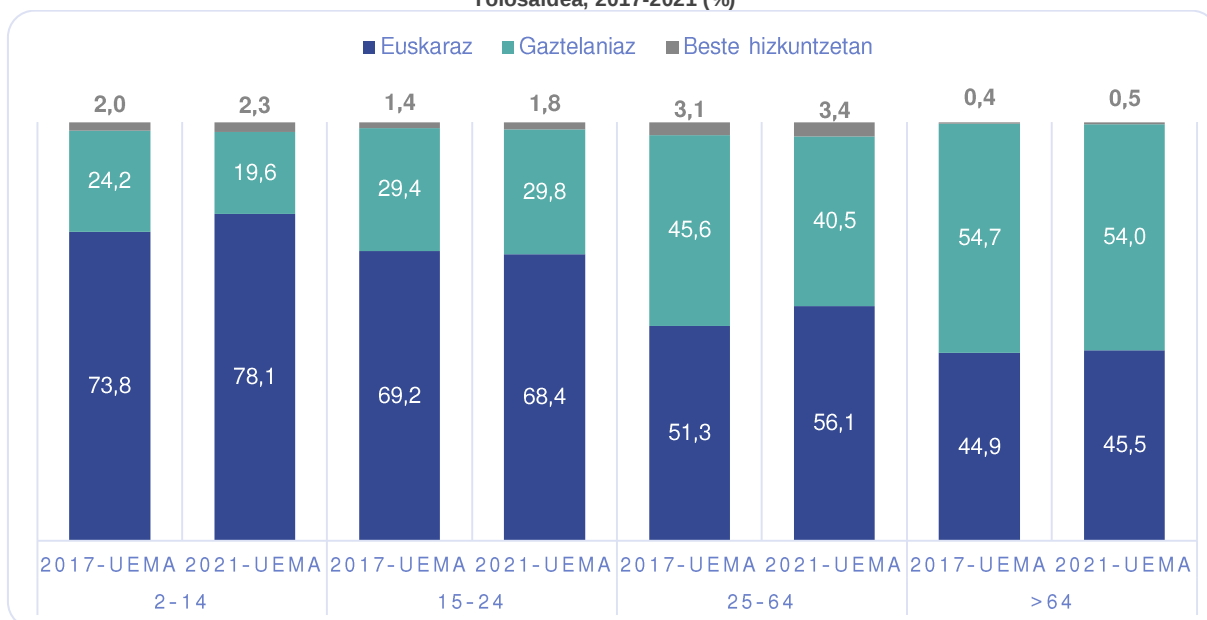

	2-14	15-24	25-39	40-64	>64
Euskaraz	78,1	68,4	64,4	50,8	45,5
Gaztelaniaz	19,6	29,8	31,4	46,4	54,0
Beste hizkuntzetan	2,3	1,8	4,2	2,8	0,5
GUZTIRA	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Oinarria (behatutako solaskideak)	15.600	5.442	10.690	17.632	7.365

Iturria: Soziolinguistika Klusterra, Hizkuntzen Erabileraren Kale Neurketa, UEMA eta Tolosaldea 2021.

Adinaren araberako hizkuntza-erabilera. BILAKAERA 2017-2021

4. GRAFIKOA eta TAULA: HIZKUNTZEN KALE-ERABILERA, ADINAREN ARABERA. Bilakaera.
Tolosaldea, 2017-2021 (%)

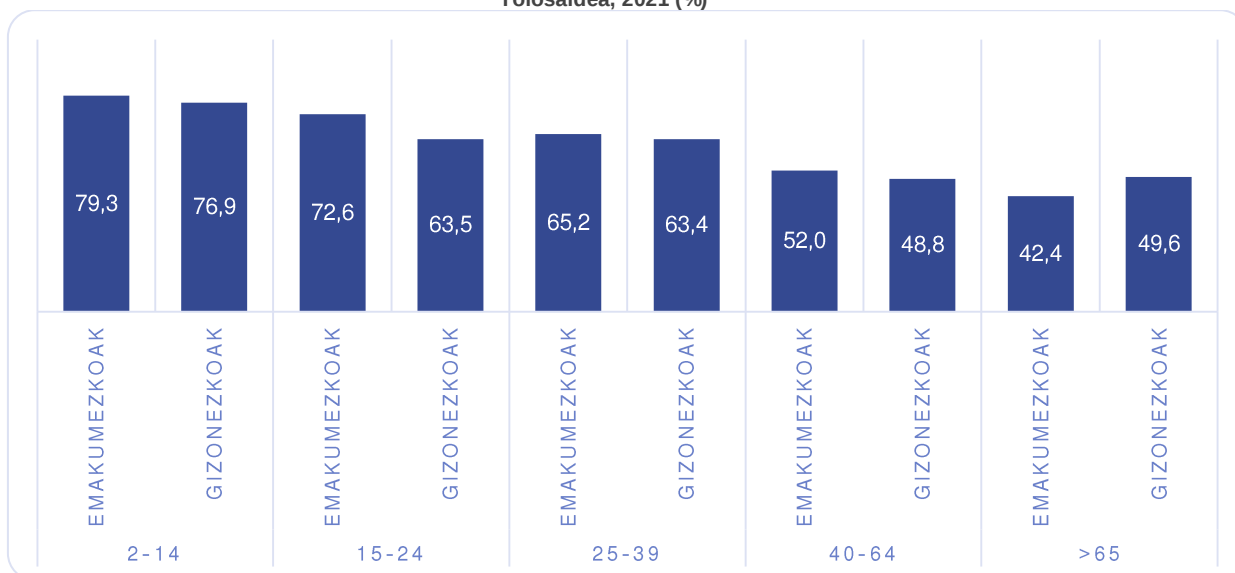

	2-14		15-24		25-64		>64	
	2017-UEMA	2021-UEMA	2017-UEMA	2021-UEMA	2017-UEMA	2021-UEMA	2017-UEMA	2021-UEMA
Euskaraz	73,8	78,1	69,2	68,4	51,3	56,1	44,9	45,5
Gaztelaniaz	24,2	19,6	29,4	29,8	45,6	40,5	54,7	54,0
Beste hizkuntzetan	2,0	2,3	1,4	1,8	3,1	3,4	0,4	0,5
GUZTIRA	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Oinarria (behatutako solaskideak)	12.810	15.600	4.110	5.442	22.129	28.322	7.459	7.365

Iturria: Soziolinguistika Klusterra, Hizkuntzen Erabileraren Kale Neurketa, UEMA eta Tolosaldea 2017- 2021.

Adina eta sexuaren araberako hizkuntza-erabilera

5. GRAFIKOA eta TAULA: EUSKARAREN KALE-ERABILERA, ADINA ETA SEXUAREN ARABERA.
Tolosaldea, 2021 (%)

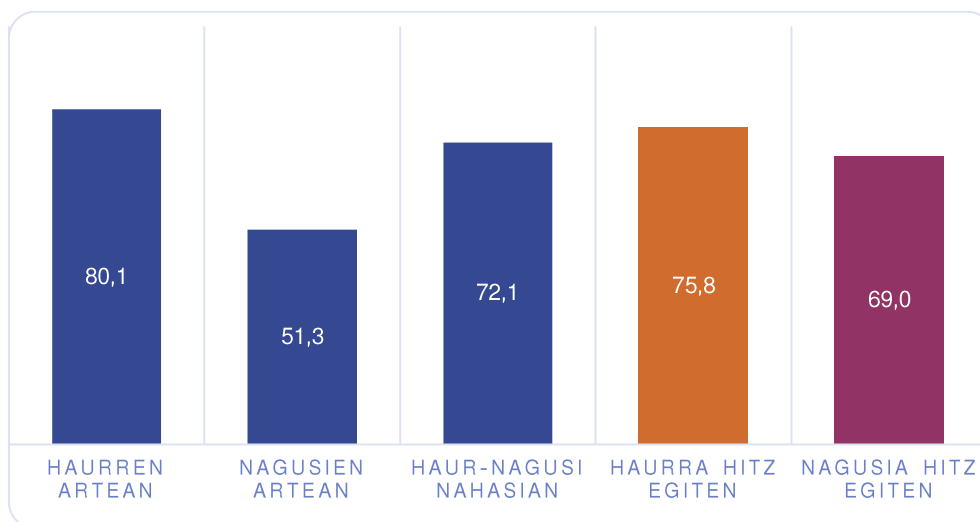

	2-14		15-24		25-39		40-64		>65	
	Emak.	Giz.	Emak.	Giz.	Emak.	Giz.	Emak.	Giz.	Emak.	Giz.
Euskaraz	79,3	76,9	72,6	63,5	65,2	63,4	52,0	48,8	42,4	49,6
Gaztelaniaz	18,1	21,0	26,3	33,9	31,3	31,1	45,6	47,6	57,1	49,8
Beste hizkuntzetan	2,4	2,2	1,2	2,6	3,4	5,4	2,3	3,4	0,5	0,6
GUZTIRA	99,8	100,1	100,1	100,0	99,9	99,9	99,9	99,8	100,0	100,0
Oinarria (behatutako solaskideak)	7.685	7.915	2.743	2.699	6.023	4.667	9.868	7.764	3.970	3.395

Iturria: Soziolinguistika Klusterra, Hizkuntzen Erabileraren Kale Neurketa, UEMA eta Tolosaldea 2021.

Haurren presentziaren arabera solaskide-taldeen hizkuntza-erabilera 2021

6. GRAFIKOA eta TAULA: EUSKARAREN KALE-ERABILERA, SOLASKIDE-TALDEEN OSAERAREN ETA HIZKETAN ARI DENAREN ARABERA. Tolosaldea, 2021 (%)

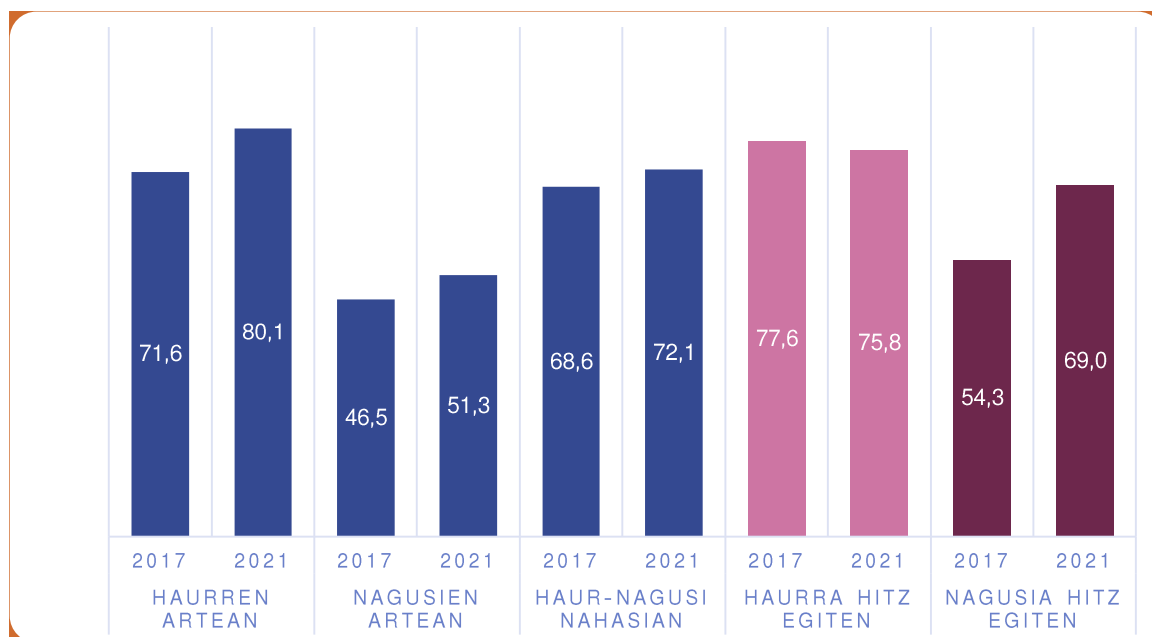

	Haurren artean	Nagusien artean	Haur-Nagusi nahasian	Haurra hitz egiten	Nagusia hitz egiten
Euskaraz	80,1	51,3	72,1	75,8	69,0
Gaztelaniaz	17,6	46,3	24,7	21,2	28,0
Beste hizkuntzetan	2,1	2,3	3,2	3,0	3,0
GUZTIRA	99,8	99,9	100,0	100,0	100,0
Oinarria (behatutako solaskideak)	11.464	32.353	12.912	8.603	4.309

Iturria: Soziolinguistika Klusterra, Hizkuntzen Erabileraren Kale Neurketa, UEMA eta Tolosalda 2021.

Adinaren araberako hizkuntza-erabilera. BILAKAERA 2017-2021

7. GRAFIKOA eta TAULA: EUSKARAREN KALE-ERABILERA, SOLASKIDE-TALDEEN OSAERAREN ETA HIZKETAN ARI DENAREN ARABERA. Tolosaldea, 2021 (%)

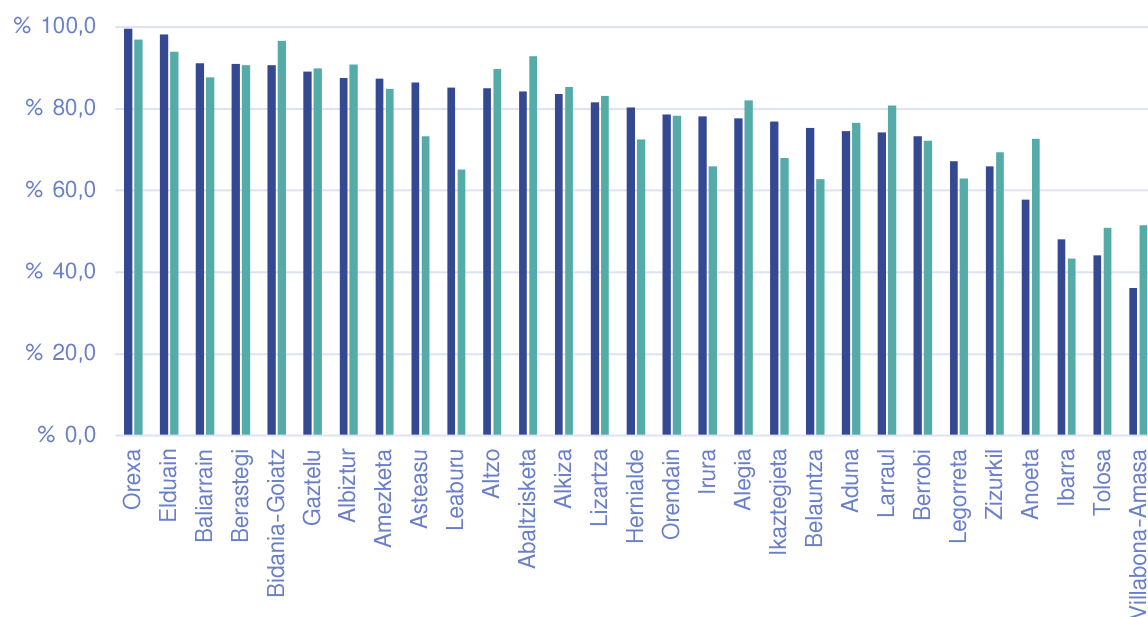

	Haurren artean		Nagusien artean		Haur-Nagusi nahasian		Haurra hitz egiten		Nagusia hitz egiten	
	2017	2021	2017	2021	2017	2021	2017	2021	2017	2021
Euskaraz	71,6	80,1	46,5	51,3	68,6	72,1	77,6	75,8	54,3	69,0
Gaztelaniaz	27,9	17,6	51,5	46,3	28,5	24,7	20,1	21,2	41,8	28,0
Beste hizkuntzetan	0,5	2,1	2,0	2,3	2,9	3,2	2,3	3,0	3,9	3,0
GUZTIRA	100,0	99,8	100,0	99,9	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Oinarria (behartutako solaskideak)	4.580	11.464	15.174	32.353	10.227	12.912	7.352	8.603	2.875	4.309

Iturria: Soziolinguistika Klusterra, Hizkuntzen Erabileraren Kale Neurketa, UEMA eta Tolosaldea 2017, 2021.

UDALERRIETAKO EUSKARAREN ERABILERA (2021) eta BILAKAERA 2017-2021

8. GRAFIKOA eta TAULA: UDALERRIETAKO EUSKARAREN KALE-ERABILERA (2021) ETA BILAKAERA 2017-2021. Tolosaldea, 2017, 2021 (%)

	2017				2021			
	Lagina	Eusk. 2017 (%)	Gazt./Fr. (%)	Beste hizk. (%)	Lagina	Eusk. 2021 (%)	Gazt./Fr. (%)	Beste hizk. (%)
Orexa	670	99,6	0,4	0,0	750	96,9	3,1	0,0
Elduain	566	98,1	1,9	0,0	586	94,0	5,6	0,3
Baliarrain	1.412	91,1	8,2	0,7	1.177	87,7	12,2	0,1
Berastegi	720	91,0	9,0	0,0	1.208	90,6	9,4	0,0
Bidania-Goiatz	2.717	90,6	9,4	0,0	1.746	96,6	3,4	0,0
Gaztelu	448	89,1	9,6	1,3	702	89,9	9,5	0,6
Albiztur	1.132	87,5	12,5	0,1	830	90,8	9,2	0,0
Amezketeta	1.641	87,4	11,0	1,6	1.307	84,9	14,2	1,0
Asteasu	1.785	86,4	13,3	0,3	1.182	73,3	26,6	0,2
Leaburu	989	85,1	13,4	1,4	1.092	65,1	27,0	7,9
Altzo	720	85,0	15,0	0,0	921	89,7	9,8	0,5
Abaltzisketa	575	84,2	15,7	0,2	1.387	92,9	7,0	0,1
Alkiza	640	83,6	15,0	1,4	1.258	85,4	14,5	0,2
Lizartza	910	81,6	16,9	1,4	1.717	83,1	13,9	3,0
Hernialde	766	80,3	19,7	0,0	858	72,5	26,5	1,0
Orendain	579	78,6	21,1	0,3	1.277	78,2	18,8	3,0
Irura	1.434	78,1	19,8	2,1	1.316	65,9	32,0	2,1

Alegia	2.133	77,6	20,6	1,8	1.338	82,0	16,1	1,9
Ikaztegieta	1.178	76,8	20,5	2,6	1.011	67,9	30,7	1,5
Belauntza	762	75,3	24,1	0,5	984	62,7	37,3	0,0
Aduna	644	74,50	23,60	1,90	4.246	76,50	23,50	0,00
Larraul	822	74,20	25,20	0,60	709	80,80	18,90	0,30
Berrobi	1.624	73,30	26,20	0,50	1.658	72,20	25,80	2,00
Legorreta	1.151	67,10	31,30	1,70	4.648	63,00	30,40	6,60
Zizurkil	3.134	65,90	32,50	1,60	4.615	69,40	26,90	3,60
Anoeta	2.785	57,70	39,20	3,10	2.404	72,60	23,50	3,90
Ibarra	2.970	48,10	49,90	2,00	3.432	43,40	55,70	1,00
Tolosa	8.095	44,10	53,60	2,30	8.098	50,90	46,80	2,30
Villabona-Amasa	3.506	36,20	60,00	3,90	4.272	51,50	43,80	4,60

Iturria: Soziolinguistika Klusterra, Hizkuntzen Erabileraren Kale Neurketa, UEMA eta Tolosaldea 2017, 2021.

2 ERANSKINA. UDALERRIETAKO EMAITZAK: NAGUSIAK ETA ADINAREN ARABERAKOAK

Udalerria	Adin-banaketa	Lagina	Eus. (%)	Gazt./Fr. (%)	Best. (%)
Aramaio	Guztira	1.302	73,8	25,3	0,9
	Haurrak	323	89,5	8,7	1,9
	Gazteak	109	69,7	30,3	0
	Heldu gazteak	329	74,8	23,4	1,8
	Heldu nagusiak	418	66	34	0
	Adinekoak	123	60,2	39,8	0
Arantzazu	Guztira	242	76,9	21,9	1,2
	Haurrak	61	82	18	0
	Gazteak	37	75,7	24,3	0
	Heldu gazteak	18	44,4	55,6	0
	Heldu nagusiak	93	86	10,8	3,2
	Adinekoak	33	60,6	39,4	0
Arteaga- Gaztelu- Elexabeitia	Guztira	1.137	61,4	37,6	1,1
	Haurrak	297	84,8	13,8	1,3
	Gazteak	58	43,1	53,4	3,4
	Heldu gazteak	285	61,1	37,5	1,4
	Heldu nagusiak	331	44,7	54,7	0,6
	Adinekoak	166	59,6	40,4	0
Dima	Guztira	1.136	60,5	39,1	0,4
	Haurrak	239	86,6	13,4	0
	Gazteak	35	45,7	54,3	0
	Heldu gazteak	74	52,7	43,2	4,1
	Heldu nagusiak	647	53,2	46,8	0
	Adinekoak	141	57,4	41,1	1,4
Igorre	Guztira	2.141	40,5	55,8	3,6
	Haurrak	470	53	42,3	4,7
	Gazteak	552	36,6	63,2	0,2
	Heldu gazteak	425	47,5	48	4,5
	Heldu nagusiak	534	30,5	63,1	6,4
	Adinekoak	160	32,5	66,2	1,2
Orozko	Guztira	1.433	23,2	75,5	1,3
	Haurrak	364	39	59,1	1,9
	Gazteak	80	2,5	96,2	1,2
	Heldu gazteak	278	18	81,3	0,7
	Heldu nagusiak	574	19,2	79,4	1,4
	Adinekoak	137	21,2	78,8	0
Otxandio	Guztira	1.762	53,1	46,8	0,1
	Haurrak	240	77,9	21,7	0,4
	Gazteak	213	42,3	57,7	0
	Heldu gazteak	616	57,1	42,7	0,2
	Heldu nagusiak	433	42	58	0
	Adinekoak	260	48,1	51,9	0
Atxondo	Guztira	1.162	61,3	38,6	0,2

Udalerria	Adin-banaketa	Lagina	Eus. (%)	Gazt./Fr. (%)	Best. (%)
	Haurrak	269	78,1	21,9	0
	Gazteak	42	45,2	54,8	0
	Heldu gazteak	358	70,1	29,3	0,6
	Heldu nagusiak	228	43,9	56,1	0
	Adinekoak	265	49,8	50,2	0
Mallabia	Guztira	1.320	60,5	39,3	0,2
	Haurrak	419	80,7	19,3	0
	Gazteak	53	39,6	60,4	0
	Heldu gazteak	375	58,7	40,8	0,5
	Heldu nagusiak	285	30,9	69,1	0
	Adinekoak	188	70,2	29,8	0
Ajangiz	Guztira	168	89,3	10,7	0
	Haurrak	43	100	0	0
	Gazteak	4	100	0	0
	Heldu gazteak	20	80	20	0
	Heldu nagusiak	95	87,4	12,6	0
	Adinekoak	6	66,7	33,3	0
Busturia	Guztira	1.152	51,8	47,7	0,5
	Haurrak	309	56	42,7	1,3
	Gazteak	33	45,5	54,5	0
	Heldu gazteak	214	48,1	50,9	0,9
	Heldu nagusiak	410	48,5	51,5	0
	Adinekoak	186	57,5	42,5	0
Ea	Guztira	2.502	68,8	30,7	0,5
	Haurrak	408	92,4	6,4	1,2
	Gazteak	43	60,5	39,5	0
	Heldu gazteak	591	78,8	20,5	0,7
	Heldu nagusiak	824	58,4	41,1	0,5
	Adinekoak	636	58,5	41,5	0
Muxika	Guztira	1.174	60,6	32,9	6,5
	Haurrak	229	85,2	14	0,9
	Gazteak	155	22,6	35,5	41,9
	Heldu gazteak	270	59,3	37,8	3
	Heldu nagusiak	384	55,7	44	0,3
	Adinekoak	136	79,4	20,6	0
Amoroto	Guztira	1.723	93,8	6	0,1
	Haurrak	540	98	1,9	0,2
	Gazteak	28	78,6	21,4	0
	Heldu gazteak	471	91,5	8,5	0
	Heldu nagusiak	534	92,3	7,7	0
	Adinekoak	150	94,7	4,7	0,7
Aulesti	Guztira	1.111	96,7	2,5	0,8
	Haurrak	395	97	1,3	1,8
	Gazteak	31	100	0	0
	Heldu gazteak	239	98,3	1,3	0,4
	Heldu nagusiak	344	93,9	5,8	0,3

Udalerria	Adin-banaketa	Lagina	Eus. (%)	Gazt./Fr. (%)	Best. (%)
	Adinekoak	102	100	0	0
Berriatua	Guztira	1.185	86,8	12,8	0,3
	Haurrak	416	96,2	3,8	0
	Gazteak	90	93,3	6,7	0
	Heldu gazteak	206	71,4	27,2	1,5
	Heldu nagusiak	295	79,7	20	0,3
	Adinekoak	178	91,6	8,4	0
Gizaburuaga	Guztira	1.037	89,8	8,8	1,4
	Haurrak	383	96,3	2,1	1,6
	Gazteak	45	93,3	6,7	0
	Heldu gazteak	111	83,8	12,6	3,6
	Heldu nagusiak	364	83,8	15,4	0,8
	Adinekoak	134	91	7,5	1,5
Lekeitio	Guztira	1.719	66,2	32,3	1,5
	Haurrak	425	75,3	23,8	0,9
	Gazteak	337	73	24,6	2,4
	Heldu gazteak	394	61,2	36	2,8
	Heldu nagusiak	390	57,7	41,8	0,5
	Adinekoak	173	61,3	38,7	0
Markina-Xemein	Guztira	3.514	81,1	16	2,9
	Haurrak	992	92,2	4,5	3,2
	Gazteak	293	95,9	2,4	1,7
	Heldu gazteak	938	81,6	13,2	5,2
	Heldu nagusiak	927	67,4	30,9	1,7
	Adinekoak	364	72,8	27,2	0
Munitibar-Arbatzegi-Gerrikaitz	Guztira	1.312	61,2	38,6	0,2
	Haurrak	292	69,2	30,8	0
	Gazteak	36	77,8	22,2	0
	Heldu gazteak	165	57	41,8	1,2
	Heldu nagusiak	611	52,7	47,3	0
	Adinekoak	208	75,5	24,5	0
Ondarroa	Guztira	4.304	77,4	21,2	1,4
	Haurrak	670	79,7	19,3	1
	Gazteak	511	90,4	8,6	1
	Heldu gazteak	1023	74,9	22	3,1
	Heldu nagusiak	1439	72,5	26,6	0,9
	Adinekoak	661	79,4	20	0,6
Ziortza-Bolibar	Guztira	890	86,6	12,2	1,1
	Haurrak	145	93,1	4,1	2,8
	Gazteak	5	100	0	0
	Heldu gazteak	65	84,6	12,3	3,1
	Heldu nagusiak	504	84,7	14,9	0,4
	Adinekoak	171	87,1	11,7	1,2
Bakio	Guztira	6.032	27,8	71,3	0,9
	Haurrak	2032	33,5	65,9	0,6
	Gazteak	846	11,8	86,5	1,7

Udalerria	Adin-banaketa	Lagina	Eus. (%)	Gazt./Fr. (%)	Best. (%)
	Heldu gazteak	1210	31,6	66,8	1,7
	Heldu nagusiak	1324	25,1	74,3	0,6
	Adinekoak	620	29,2	70,8	0
Gatika	Guztira	1.227	39,7	60,1	0,2
	Haurrak	332	47,9	51,8	0,3
	Gazteak	90	18,9	81,1	0
	Heldu gazteak	164	36,6	63,4	0
	Heldu nagusiak	556	38,1	61,5	0,4
	Adinekoak	85	45,9	54,1	0
Mendaro	Guztira	4.720	43,9	55,7	0,4
	Haurrak	1363	53,4	45,9	0,7
	Gazteak	632	23,7	76,3	0
	Heldu gazteak	555	44,9	53,9	1,3
	Heldu nagusiak	1499	47	52,8	0,1
	Adinekoak	671	35,9	63,9	0,1
Mutriku	Guztira	6.722	79,9	17,9	2,2
	Haurrak	1489	89,1	8,5	2,4
	Gazteak	1382	88,4	10,8	0,9
	Heldu gazteak	1019	72,8	21,7	5,5
	Heldu nagusiak	2088	73,4	25	1,7
	Adinekoak	744	74,1	24,9	1,1
Bergara	Guztira	5.294	47,4	50,8	1,8
	Haurra	1108	63,2	35,2	1,6
	Gazteak	895	49,9	49,6	0,4
	Heldu gazteak	1076	55,3	42,1	2,6
	Heldu nagusiak	1185	37,5	59,1	3,5
	Adinekoak	1030	31,5	68,3	0,3
Elgeta	Guztira	1.467	57,9	41,5	0,5
	Haurrak	268	73,1	26,5	0,4
	Gazteak	52	36,5	63,5	0
	Heldu gazteak	252	69,8	30,2	0
	Heldu nagusiak	555	49,7	50,1	0,2
	Adinekoak	340	53,8	44,4	1,8
Arama	Guztira	177	88,1	11,9	0
	Haurrak	57	96,5	3,5	0
	Gazteak	22	86,4	13,6	0
	Heldu gazteak	49	100	0	0
	Heldu nagusiak	45	68,9	31,1	0
	Adinekoak	4	50	50	0
Ataun	Guztira	1.004	93,1	6,6	0,3
	Haurrak	383	97,7	2,3	0
	Gazteak	93	98,9	1,1	0
	Heldu gazteak	213	97,2	2,8	0
	Heldu nagusiak	202	80,2	18,3	1,5
	Adinekoak	113	88,5	11,5	0
Ezkio-Itsaso	Guztira	3.283	89,7	10,3	0

Udalerria	Adin-banaketa	Lagina	Eus. (%)	Gazt./Fr. (%)	Best. (%)
	Haurrak	348	93,1	6,9	0
	Gazteak	1250	94,8	5,2	0
	Heldu gazteak	230	73	27	0
	Heldu nagusiak	1138	85,8	14,2	0
	Adinekoak	317	92,4	7,6	0
Gabiria	Guztira	856	84,7	15,3	0
	Haurrak	129	81,4	18,6	0
	Gazteak	278	96,4	3,6	0
	Heldu gazteak	323	81,7	18,3	0
	Heldu nagusiak	105	64,8	35,2	0
	Adinekoak	21	95,2	4,8	0
Gaintza	Guztira	661	93	7	0
	Haurrak	113	92	8	0
	Gazteak	63	81	19	0
	Heldu gazteak	144	91,7	8,3	0
	Heldu nagusiak	250	96,4	3,6	0
	Adinekoak	91	95,6	4,4	0
Idiazabal	Guztira	3.278	73,1	25,6	1,3
	Haurrak	791	85,7	11,9	2,4
	Gazteak	281	89,7	9,6	0,7
	Heldu gazteak	538	76,2	21,9	1,9
	Heldu nagusiak	980	61,2	37,6	1,2
	Adinekoak	688	66,3	33,7	0
Itsasondo	Guztira	2.090	70	28	2
	Haurrak	443	88	10,2	1,8
	Gazteak	42	83,3	7,1	9,5
	Heldu gazteak	290	71	23,8	5,2
	Heldu nagusiak	1072	65,1	33,6	1,3
	Adinekoak	243	55,1	44,9	0
Segura	Guztira	3.323	91,3	7,8	0,9
	Haurrak	492	90,2	7,3	2,4
	Gazteak	818	97,7	2,1	0,2
	Heldu gazteak	897	93,6	5	1,3
	Heldu nagusiak	677	82,7	16,7	0,6
	Adinekoak	439	88,8	11,2	0
Zaldibia	Guztira	1.113	85,3	9,4	5,3
	Haurrak	215	85,6	1,9	12,6
	Gazteak	54	100	0	0
	Heldu gazteak	252	84,9	6	9,1
	Heldu nagusiak	370	85,4	12,4	2,2
	Adinekoak	222	81,5	18	0,5
Zerain	Guztira	668	93,7	6,3	0
	Haurrak	119	99,2	0,8	0
	Gazteak	86	100	0	0
	Heldu gazteak	107	93,5	6,5	0
	Heldu nagusiak	257	87,2	12,8	0

Udalerria	Adin-banaketa	Lagina	Eus. (%)	Gazt./Fr. (%)	Best. (%)
Abaltzisketa	Adinekoak	99	99	1	0
	Guztira	1.387	92,9	7	0,1
	Haurrak	144	97,2	2,8	0
	Gazteak	260	91,9	8,1	0
	Heldu gazteak	159	89,9	10,1	0
	Heldu nagusiak	607	91,3	8,4	0,3
	Adinekoak	217	97,7	2,3	0
Aduna	Guztira	4.246	76,5	23,5	0
	Haurrak	1950	84,1	15,9	0
	Gazteak	125	69,6	30,4	0
	Heldu gazteak	686	74,5	25,5	0
	Heldu nagusiak	1274	68,1	31,9	0
	Adinekoak	211	67,8	32,2	0
	Guztira	830	90,8	9,2	0
Albztur	Haurrak	358	97,8	2,2	0
	Gazteak	12	100	0	0
	Heldu gazteak	95	86,3	13,7	0
	Heldu nagusiak	257	83,3	16,7	0
	Adinekoak	108	88,9	11,1	0
	Guztira	1.338	82	16,1	1,9
	Haurrak	233	95,3	4,7	0
Alegia	Gazteak	179	92,2	7,8	0
	Heldu gazteak	279	88,2	9	2,9
	Heldu nagusiak	467	74,1	23,1	2,8
	Adinekoak	180	65,6	32,2	2,2
	Guztira	1.258	85,4	14,5	0,2
	Haurrak	463	98,9	1,1	0
	Gazteak	104	82,7	17,3	0
Alkiza	Heldu gazteak	407	72	28	0
	Heldu nagusiak	165	74,5	25,5	0
	Adinekoak	119	95,8	2,5	1,7
	Guztira	921	89,7	9,8	0,5
	Haurrak	309	95,5	3,6	1
	Gazteak	55	100	0	0
	Heldu gazteak	99	89,9	9,1	1
Altzo	Heldu nagusiak	347	81,8	17,9	0,3
	Adinekoak	111	92,8	7,2	0
	Guztira	1.307	84,9	14,2	1
	Haurrak	245	94,3	4,9	0,8
	Gazteak	191	94,8	5,2	0
	Heldu gazteak	236	89	9,7	1,3
	Heldu nagusiak	530	76,4	22,1	1,5
Amezket	Adinekoak	105	78,1	21,9	0
	Guztira	1.182	73,3	26,6	0,2
	Haurrak	252	82,5	17,5	0
	Gazteak	80	81,2	18,8	0
	Guztira	1.182	73,3	26,6	0,2
	Haurrak	252	82,5	17,5	0
	Gazteak	80	81,2	18,8	0

Udalerria	Adin-banaketa	Lagina	Eus. (%)	Gazt./Fr. (%)	Best. (%)
	Heldu gazteak	202	75,2	24,8	0
	Heldu nagusiak	529	67,7	31,9	0,4
	Adinekoak	119	69,7	30,3	0
Baliarrain	Guztira	1.177	87,7	12,2	0,1
	Haurrak	386	99,7	0,3	0
	Gazteak	17	52,9	47,1	0
	Heldu gazteak	396	82,8	17,2	0
	Heldu nagusiak	318	89,3	10,4	0,3
	Adinekoak	60	43,3	56,7	0
Belauntza	Guztira	984	62,7	37,3	0
	Haurrak	174	88,5	11,5	0
	Gazteak	94	86,2	13,8	0
	Heldu gazteak	106	53,8	46,2	0
	Heldu nagusiak	357	47,6	52,4	0
	Adinekoak	253	61,3	38,7	0
Berastegi	Guztira	1.208	90,6	9,4	0
	Haurrak	240	86,7	13,3	0
	Gazteak	233	94,8	5,2	0
	Heldu gazteak	380	98,2	1,8	0
	Heldu nagusiak	279	83,9	16,1	0
	Adinekoak	76	76,3	23,7	0
Berrobi	Guztira	1.658	72,2	25,8	2
	Haurrak	707	82,2	17	0,8
	Gazteak	58	63,8	31	5,2
	Heldu gazteak	312	73,1	23,4	3,5
	Heldu nagusiak	382	61,8	34,8	3,4
	Adinekoak	199	57,8	42,2	0
Bidania-Goiatz	Guztira	1.746	96,6	3,4	0
	Haurrak	646	96,1	3,9	0
	Gazteak	78	96,2	3,8	0
	Heldu gazteak	342	99,7	0,3	0
	Heldu nagusiak	504	95,4	4,6	0
	Adinekoak	176	96	4	0
Elduain	Guztira	586	94	5,6	0,3
	Haurrak	146	97,9	1,4	0,7
	Gazteak	101	99	1	0
	Heldu gazteak	86	93	7	0
	Heldu nagusiak	147	84,4	15	0,7
	Adinekoak	106	98,1	1,9	0
Gaztelu	Guztira	702	89,9	9,5	0,6
	Haurrak	233	98,7	0,4	0,9
	Gazteak	95	96,8	3,2	0
	Heldu gazteak	167	79	19,8	1,2
	Heldu nagusiak	198	85,4	14,6	0
	Adinekoak	9	88,9	11,1	0
Hernalde	Guztira	858	72,5	26,5	1

Udalerria	Adin-banaketa	Lagina	Eus. (%)	Gazt./Fr. (%)	Best. (%)
	Haurrak	201	90,5	9,5	0
	Gazteak	82	87,8	12,2	0
	Heldu gazteak	168	65,5	34,5	0
	Heldu nagusiak	266	51,5	45,1	3,4
	Adinekoak	141	85,8	14,2	0
Ibarra	Guztira	3.432	43,4	55,7	1
	Haurrak	693	73	24,8	2,2
	Gazteak	405	56	44	0
	Heldu gazteak	460	45,7	53,5	0,9
	Heldu nagusiak	1264	31,5	67,4	1,1
	Adinekoak	610	24,3	75,7	0
Ikaztegieta	Guztira	1.011	67,9	30,7	1,5
	Haurrak	327	68,2	29,7	2,1
	Gazteak	71	47,9	52,1	0
	Heldu gazteak	180	78,3	19,4	2,2
	Heldu nagusiak	367	64,6	34,3	1,1
	Adinekoak	66	77,3	22,7	0
Irura	Guztira	1.316	65,9	32	2,1
	Haurrak	381	82,7	15	2,4
	Gazteak	81	77,8	21	1,2
	Heldu gazteak	278	60,1	37,8	2,2
	Heldu nagusiak	467	58,7	39,6	1,7
	Adinekoak	109	44	52,3	3,7
Larraul	Guztira	709	80,8	18,9	0,3
	Haurrak	256	91	9	0
	Gazteak	71	90,1	9,9	0
	Heldu gazteak	92	81,5	18,5	0
	Heldu nagusiak	255	69	31	0
	Adinekoak	35	71,4	22,9	5,7
Leaburu	Guztira	1.092	65,1	27	7,9
	Haurrak	293	88,7	7,2	4,1
	Gazteak	157	47,1	45,9	7
	Heldu gazteak	216	51,9	38,4	9,7
	Heldu nagusiak	275	53,1	31,6	15,3
	Adinekoak	151	78,8	21,2	0
Legorreta	Guztira	4.648	63	30,4	6,6
	Haurrak	1249	74,4	20,5	5,1
	Gazteak	352	85,8	11,4	2,8
	Heldu gazteak	947	66,2	24,3	9,5
	Heldu nagusiak	1627	51,6	41,1	7,3
	Adinekoak	473	48,2	46,3	5,5
Lizartza	Guztira	1.717	83,1	13,9	3
	Haurrak	422	91,9	5,5	2,6
	Gazteak	136	91,2	7,4	1,5
	Heldu gazteak	207	74,9	16,4	8,7
	Heldu nagusiak	681	79,1	17,8	3,1

Udalerria	Adin-banaketa	Lagina	Eus. (%)	Gazt./Fr. (%)	Best. (%)
Orendain	Adinekoak	271	81,5	18,5	0
	Guztira	1.277	78,2	18,8	3
	Haurrak	419	83,3	12,4	4,3
	Gazteak	70	85,7	14,3	0
	Heldu gazteak	279	87,1	7,5	5,4
	Heldu nagusiak	305	63,6	34,8	1,6
	Adinekoak	204	75	25	0
Orexa	Guztira	750	96,9	3,1	0
	Haurrak	190	100	0	0
	Gazteak	93	100	0	0
	Heldu gazteak	140	92,1	7,9	0
	Heldu nagusiak	190	95,8	4,2	0
	Adinekoak	137	97,1	2,9	0
Tolosa	Guztira	8.098	50,9	46,8	2,3
	Haurrak	1579	72,5	25,6	2
	Gazteak	503	53,7	43,5	2,8
	Heldu gazteak	1555	62,2	34,3	3,5
	Heldu nagusiak	2680	41,7	55,3	3,1
	Adinekoak	1781	34,9	64,8	0,3
Zizurkil	Guztira	4.615	69,4	26,9	3,6
	Haurrak	1354	80,1	16	3,9
	Gazteak	983	75,6	23,2	1,2
	Heldu gazteak	587	58,3	31,2	10,6
	Heldu nagusiak	1337	62,5	34,7	2,8
	Adinekoak	354	56,2	42,9	0,8
Aizarnazabal	Guztira	3.530	93,8	5,9	0,4
	Haurrak	774	96,5	3,4	0,1
	Gazteak	379	96,8	2,9	0,3
	Heldu gazteak	962	91,5	7,6	0,9
	Heldu nagusiak	1010	94	5,8	0,2
	Adinekoak	405	90,6	9,4	0
Errezil	Guztira	782	99	1	0
	Haurrak	379	98,9	1,1	0
	Gazteak	33	100	0	0
	Heldu gazteak	121	100	0	0
	Heldu nagusiak	197	98	2	0
	Adinekoak	52	100	0	0
Getaria	Guztira	3.911	68,4	29,8	1,8
	Haurrak	1133	81,4	16,5	2,1
	Gazteak	323	77,7	21,7	0,6
	Heldu gazteak	903	62,2	34	3,8
	Heldu nagusiak	1097	56,3	42,8	0,8
	Adinekoak	455	70,8	29,2	0
Araitz	Guztira	150	80,7	19,3	0
	Haurrak	55	94,5	5,5	0
	Gazteak	22	100	0	0

Udalerria	Adin-banaketa	Lagina	Eus. (%)	Gazt./Fr. (%)	Best. (%)
	Heldu gazteak	34	88,2	11,8	0
	Heldu nagusiak	31	51,6	48,4	0
	Adinekoak	8	12,5	87,5	0
Arantza	Guztira	651	94,3	5,7	0
	Haurrak	191	100	0	0
	Gazteak	133	100	0	0
	Heldu gazteak	23	100	0	0
	Heldu nagusiak	210	87,1	12,9	0
	Adinekoak	94	89,4	10,6	0
Baztan	Guztira	3.875	69,5	30,5	0
	Haurrak	934	84,4	15,6	0
	Gazteak	506	83,6	16,4	0
	Heldu gazteak	1028	72,2	27,8	0
	Heldu nagusiak	917	52	48	0
	Adinekoak	490	53,5	46,5	0
Bera	Guztira	1.809	45,4	54,4	0,2
	Haurrak	668	62,4	37,4	0,1
	Gazteak	409	40,3	59,7	0
	Heldu gazteak	206	40,8	59,2	0
	Heldu nagusiak	421	30,6	68,6	0,7
	Adinekoak	105	24,8	75,2	0
Etxalar	Guztira	1.489	84,8	15,2	0
	Haurrak	807	98	2	0
	Gazteak	56	89,3	10,7	0
	Heldu gazteak	323	77,1	22,9	0
	Heldu nagusiak	149	61,1	38,9	0
	Adinekoak	154	52,6	47,4	0
Goizueta	Guztira	1.093	88,7	10,3	1
	Haurrak	356	88,2	10,4	1,4
	Gazteak	73	97,3	2,7	0
	Heldu gazteak	190	86,3	10,5	3,2
	Heldu nagusiak	353	86,7	13,3	0
	Adinekoak	121	94,2	5,8	0
Igantzi	Guztira	1.024	81,4	18,3	0,3
	Haurrak	423	94,6	5,2	0,2
	Gazteak	41	87,8	12,2	0
	Heldu gazteak	156	76,9	21,8	1,3
	Heldu nagusiak	296	67,6	32,4	0
	Adinekoak	108	72,2	27,8	0
Larraun	Guztira	988	81,6	18,4	0
	Haurrak	217	94	6	0
	Gazteak	237	83,1	16,9	0
	Heldu gazteak	163	91,4	8,6	0
	Heldu nagusiak	223	58,7	41,3	0
	Adinekoak	148	84,5	15,5	0
Leitza	Guztira	1.375	68,5	29,5	2

Udalerria	Adin-banaketa	Lagina	Eus. (%)	Gazt./Fr. (%)	Best. (%)
	Haurrak	345	92,5	6,7	0,9
	Gazteak	80	82,5	15	2,5
	Heldu gazteak	259	71	26,3	2,7
	Heldu nagusiak	504	53,6	43,5	3
	Adinekoak	187	55,1	44,9	0
Lesaka	Guztira	3.107	85,1	14,3	0,6
	Haurrak	1250	96	2,9	1,1
	Gazteak	303	97	2,3	0,7
	Heldu gazteak	689	88,5	11,2	0,3
	Heldu nagusiak	560	63,2	36,8	0
	Adinekoak	305	61	39	0

Iturria: Soziolinguistika Klusterra, Hizkuntzen Erabileraren Kale Neurketa, UEMA eta Tolosaldea 2017, 2021.

3 ERANSKINA. UDALERRIETAKO EMAITZAK: SEXUAREN ARABERA

			Emakumezkoak					Gizonezkoak				
			Lagina	Eusk.	Gazt.	Fr.	Beste h.	Lagina	Eusk.	Gazt.	Fr.	Beste h.
Araba	Gorbeia Inguruak	Aramaio	730	76,7	22,6	0,0	0,7	572	70,1	28,3	0,3	1,2
Bizkaia	Arrati Nerbioi	Arantzazu	125	70,4	29,6	0,0	0,0	117	83,8	13,7	0,0	2,6
		Arteaga-Gaztelu-Elexabeitia	588	68,9	30,4	0,0	0,7	549	53,4	45,2	0,0	1,5
		Dima	644	65,5	33,4	0,5	0,6	492	53,9	45,5	0,4	0,2
		Igorre	1.162	50,3	47,5	0,0	2,2	979	28,9	65,7	0,0	5,4
		Orozko	716	27,2	72,1	0,0	0,7	717	19,2	78,9	0,0	1,8
		Otxandio	844	54,9	44,9	0,0	0,2	918	51,5	48,5	0,0	0,0
	Durangaldea	Atxondo	677	64,0	36,0	0,0	0,0	485	57,5	42,1	0,0	0,4
		Mallabia	684	66,7	33,3	0,0	0,0	636	53,9	45,8	0,0	0,3
	Gernika-Bermeo	Ajangiz	116	93,1	6,9	0,0	0,0	52	80,8	19,2	0,0	0,0
		Busturia	602	53,3	45,8	0,0	0,8	550	50,2	49,6	0,0	0,2
		Ea	1.278	70,1	29,3	0,0	0,5	1.224	67,5	32,0	0,0	0,5
		Muxika	564	67,7	31,0	0,0	1,2	610	54,1	34,6	0,0	11,3
	Lea Artibai	Amoroto	947	94,7	5,2	0,0	0,1	776	92,8	7,1	0,0	0,1
		Aulesti	659	97,1	2,1	0,0	0,8	452	96,0	3,1	0,0	0,9
		Berriatua	608	86,8	13,0	0,0	0,2	577	86,8	12,7	0,0	0,5
		Gizaburuaga	628	90,8	7,6	0,0	1,6	409	88,3	10,5	0,0	1,2
		Lekeitio	982	68,4	29,3	1,0	1,2	737	63,2	33,5	1,5	1,8
		Markina-Xemein	1.882	80,0	17,6	0,0	2,4	1.632	82,4	14,1	0,0	3,5

Gipuzkoa	Plentzia-Mungia	Munitibar-Arbatzegi-Gerrikaitz	628	61,5	38,4	0,0	0,2	684	61,0	38,9	0,0	0,1
		Ondarroa	2.241	78,9	20,3	0,0	0,8	2.063	75,7	22,2	0,0	2,1
		Ziortza-Bolibar	435	90,8	8,5	0,5	0,2	455	82,6	14,7	0,7	2,0
		Bakio	3.234	29,0	70,1	0,4	0,6	2.798	26,4	71,5	0,9	1,3
		Gatika	672	44,9	55,1	0,0	0,0	555	33,3	66,1	0,0	0,5
	Deba	Mendaro	2.679	46,2	53,2	0,1	0,4	2.041	40,9	58,6	0,1	0,3
		Mutriku	3.496	79,9	18,1	0,0	1,9	3.226	79,9	17,6	0,0	2,4
		Bergara	2.893	50,5	47,6	0,3	1,6	2.401	43,6	54,1	0,3	2,0
		Elgeta	783	61,3	38,2	0,0	0,5	684	54,1	45,2	0,1	0,6
	Goierri	Arama	78	87,2	12,8	0,0	0,0	99	88,9	11,1	0,0	0,0
		Ataun	569	93,1	6,3	0,0	0,5	435	93,1	6,9	0,0	0,0
		Ezkio-Itsaso	1.964	92,7	7,3	0,0	0,0	1.319	85,4	14,6	0,0	0,0
		Gabiria	435	83,2	16,3	0,5	0,0	421	86,2	13,8	0,0	0,0
		Gaintza	352	94,9	5,1	0,0	0,0	309	90,9	9,1	0,0	0,0
		Idiazabal	1.868	71,4	26,9	0,0	1,7	1.410	75,3	23,8	0,0	0,9
		Itsasondo	1.047	73,0	24,9	0,0	2,1	1.043	67,0	31,2	0,0	1,8
		Segura	1.618	91,0	7,9	0,0	1,1	1.705	91,5	7,7	0,0	0,8
		Zaldibia	592	84,0	10,3	0,0	5,7	521	86,8	8,4	0,0	4,8
		Zerain	365	94,5	5,5	0,0	0,0	303	92,7	7,3	0,0	0,0
	Tolosaldea	Abaltzisketa	635	93,7	6,0	0,0	0,3	752	92,2	7,8	0,0	0,0
		Aduna	2.289	75,8	24,2	0,0	0,0	1.957	77,3	22,7	0,0	0,0
		Albztur	514	87,9	12,1	0,0	0,0	316	95,6	4,4	0,0	0,0
		Alegia	664	83,3	14,8	0,0	2,0	674	80,7	17,5	0,0	1,8
		Alkiza	759	84,2	15,2	0,4	0,3	499	87,2	12,8	0,0	0,0
		Altzo	513	91,0	8,4	0,0	0,6	408	88,0	11,5	0,0	0,5
		Amezket	570	84,4	15,4	0,0	0,2	737	85,2	13,2	0,0	1,6
		Asteasu	584	76,0	23,5	0,2	0,3	598	70,6	29,3	0,2	0,0
		Baliarrain	647	87,2	12,8	0,0	0,0	530	88,3	11,5	0,0	0,2

Nafarroa garaia		Belauntza	463	56,8	43,2	0,0	0,0	521	67,9	32,1	0,0	0,0
		Berastegi	806	89,5	9,4	1,1	0,0	402	92,8	7,2	0,0	0,0
		Berrobi	865	73,1	24,5	0,0	2,4	793	71,2	27,2	0,0	1,5
		Bidania-Goiatz	889	96,1	3,9	0,0	0,0	857	97,2	2,8	0,0	0,0
		Elduain	317	94,3	5,4	0,0	0,3	269	93,7	5,9	0,0	0,4
		Gaztelu	474	90,5	9,1	0,0	0,4	228	88,6	10,5	0,0	0,9
		Hernalde	427	77,5	21,8	0,0	0,7	431	67,5	31,1	0,0	1,4
		Ibarra	1.752	42,1	57,0	0,0	1,0	1.680	44,8	54,3	0,0	1,0
		Ikaztegieta	482	64,9	33,2	0,2	1,7	529	70,5	28,0	0,2	1,3
		Irura	751	67,9	29,3	0,0	2,8	565	63,2	35,6	0,0	1,2
		Larraul	433	79,0	20,8	0,0	0,2	276	83,7	15,9	0,0	0,4
		Leaburu	468	78,4	18,6	0,0	3,0	624	55,1	33,3	0,0	11,5
		Legorreta	2.518	62,2	30,7	0,2	6,9	2.130	63,8	29,6	0,2	6,4
		Lizartza	987	83,3	15,1	0,0	1,6	730	82,9	12,2	0,0	4,9
		Orendain	575	79,5	18,4	0,0	2,1	702	77,2	19,1	0,0	3,7
		Orexa	334	94,6	5,4	0,0	0,0	416	98,8	1,2	0,0	0,0
		Tolosa	4.774	50,9	47,3	0,1	1,8	3.324	50,8	46,0	0,1	3,1
		Zizurkil	2.266	73,3	24,2	0,0	2,5	2.349	65,7	29,4	0,2	4,7
	Urola-Kostaldea	Aizarnazabal	2.072	93,5	5,9	0,0	0,6	1.458	94,2	5,8	0,0	0,1
		Errezil	463	99,1	0,9	0,0	0,0	319	98,7	1,3	0,0	0,0
		Getaria	2.077	68,1	29,8	0,3	1,7	1.834	68,7	29,0	0,5	1,8
	Ipar-Mendebaldea	Araitz	80	81,2	18,8	0,0	0,0	70	80,0	20,0	0,0	0,0
		Arantzaz	333	95,8	3,6	0,6	0,0	318	92,8	6,6	0,6	0,0
		Baztan	2.236	71,0	28,9	0,1	0,0	1.639	67,4	32,6	0,1	0,0
		Bera	858	46,5	52,9	0,2	0,3	951	44,4	55,4	0,1	0,1
		Etxalar	772	86,4	13,0	0,6	0,0	717	83,0	16,6	0,4	0,0
		Goizueta	579	85,7	12,1	0,3	1,9	514	92,0	7,6	0,4	0,0
		Igantzi	514	77,4	22,0	0,4	0,2	510	85,5	14,1	0,0	0,4
		Larraun	498	84,9	14,9	0,2	0,0	490	78,2	21,2	0,6	0,0
		Leitza	677	73,7	25,8	0,0	0,4	698	63,5	33,1	0,0	3,4
		Lesaka	1.614	85,8	13,6	0,1	0,5	1.493	84,3	14,9	0,1	0,7